LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Phone: VA 3-4711

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1930, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 31. KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 4, 1958 VOL. - METAI 42-JI

Dienos Klausimai

Rugpiūčio 21-24 dienomis Philadelphijoje ivyko sukaktuvinis 45-sis Lietuvos Vyčių seimas. Iš kuopų ir apskričiu dalyvavo virš 120 atstovų, 11 garbės nariu ir 14-ka kunigų. Taigi seimas atstovu atžvilgiu buvo gana impozantiškas, vienok iš atsakomingų pareigūnu raportu paaiškėjo, kad organizacijos narystė ir pereitais metais sumažėjo. Daugelv net stambiu lietuvišku koloniju nesiranda Vyčiu kuopų. Išrodo, kad šiuos trūkumus nesunku pašalinti, nes organizacija turi gabiu ir idealingu veikėju. Tą aiškiai buvo galima pastebėti seime.

Vyčiu seimas buvo papuoštas iškilmingomis bažnytinėmis pamaldomis. Sekmadienį, rugpiūčio 24-ta, Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingas pontifikalines mišias atlaikė neseniai iš Romos atvykęs J. E. vyskupas V. Padolskis ir pasakė turiningą pamokslą pritaikintą sukaktuviniam Vyčių seimui ir šv. Kazimiero, Vyčių ir Lietuvos globėjo, 500 metų gimimo sukakčiai paminėti. Seiminiame bankiete ypatingu būdu buvo pagerbtas J. E. vyskupas V. Brizgys ir visi organizacijos garbės nariai, kuriems buvo įteikti puikūs medaliai. Beje, Vyčiai turi nutarimą kiekvienam metiniam seime pagerbti vieną iš amerikiečių nusipelniusį savo darbais Lietuvos laisvinimo akcijoje. Šių metų seime Vyčiai pagerbė įteikdami medalį ir atatinkamą diplomą, žinomam lietuvių bičiuliui, Luzerne apskrities, Penna., kongresmaną Daniel J. Flood. Seime išrinkta veikliųjų narių vadovybė taipgi yra garantija, kad sekančiais metais Vyčių organizacija padarys tvirtą žažangą. Kaip Vyčiai darbuojasi Lietuvos naudai, plačiai pavaizduoja šiame numeryje telpantis Lietuviškųjų Reikalų Komisijos garbės pirmininko Jono C. Jutkevičiaus seimui išduotas raportas. Šia proga sveikiname Vyčius už tokį šaunų darbą ir linkime geriausios kloties ateityje!

* * *

Federalinio Investigacijos Biuro (FBI) vadovo J. Edgar Hooverio raportai parodo, kad su kiekvienais metais mūsų šalyje kriminališki nusikaltimai didėja. Imant pereitus metus, beveik kas kiekvienas penkias minutes papildyta didelis nusikaltimas. Kai kas mėgina aiškinti, kad nusikaltimai didėja dėl to, kad ir gyventojų skaičius su kiekvienais metais didėja, vienok FBI direktorius čia nurodo, kad nuo 1950 metu kriminaliniai nusikaltimai keturis kartus pranėse gyventojų prieaugį. Kriminalizmo bangai sumažinti yra įvairių įvairiausių sugestijų ir patarimų. Vienok šios bangos nesumažins nei didesnių sumų skyrimas įstatymų vykdymui, nei policijos jėgų didinimas. Į kovą prieš baisųjį pavojų turi stoti Bažnyčia, mokykla, tėvai ir visi geros valios piliečiai. Didelės demoralizuojančios įtakos,ypatingai jaunimui, turi nūdienis "menas"—judamieji paveikslai ir televizija. Kiekvienas mato ir girdi kokie "pamokinantys" vaizdai duodami televizijoj. Čia jaunieji įgamato visokių planu sekmingiems ir nesekmingiems kriminalams. "Fonibukinė" ir kitokia literatūra taipgi permirkus kriminalniais vaizdais ir išaiškinimais.

* * *

Šiek tiek apsiraminus Kremliaus ir Nasserio sukeltam armyderiui Artimuose Rytuose, komunistų kanuolės pradėjo baubti kitoje vietoje. Jau antra savaitė komunistinės Kinijos artilerija apšaudo nacionalistinės vyriausybės kontroliuojamą Quemoy salą. Ekspertai aiškina, kad tai yra preliudija į rimtesnius veiksnius, nes raudonoji Kinijos vyriausybė toli gražu neišsižada savo planų užgrobti Formosą ir kitas nacionalistų valdomas salas. Išrodo, kad JAV vėl turės pademonstruoti savo nusistatymą ginti Formosą nuo galimo raudonųjų įsiveržimo. Tai yra dar vienas įrodymas, kad komunistai nedavė ir neduos laisvajam pasauliui ramybės savo agresija jei ne vienam, tai kitam kontinente.

DIDELĖS STATYBOS JUOZAPO MARIJOS VILOJE

1956 m. pavasarį Juozapo Marijos viloje, Newtown, Pa., įvyko žemės prakasimo iškilmės didelėms statyboms. Tomis simbolinėmis apeigomis Šv. Kazimiero seserys reiškė savo pasiryžimą čia pastatyti naujus mergaičių aukštesniosios mokyklos rūmus, seserų vienuolyną, koplyčią ir senelių prieglaudą.

Jau 1957 m. pradžioje vilos aukštesnioji mokykla persikėlė į naujus, puikiai įrengtus, visomis moderniomis mokslo priemonėmis aprūpintus rūmus. Per trejus metus mokinių skaičius iš 30 pakilo arti 300. Nėra abejonės, kad po kitų dvejų-trejų metų jų bus pilni 500. Tokiam skaičiui mokykla yra statyta. Atsieit, pirmoji statybos dalis jau baigta. Mokykla kaštavo apie milijoną dolerių.

Šiemet liepos mėnesio pabaigoje buvo pradėta antroji statybos dalis. Po kokių dvejų metų vila turi praturtėti nauju seserų vienuolynu, koplyčia ir senelių prieglauda. Nors sakoma, kad, kas nestato, griauja, tačiau būtų neišmintinga ką be aiškaus reikalo statyti. Jeigu tad Šv. Kazimiero sesers, nežiūrint didelių reikalų kitose jų darbo vietose, visdėlto pasiryžo šią statybą vykdyti, tai yra ženklas, kad ji čia būtinai reikalinga. Amerikos rytuose gyvai yra reikalinga lietuviams senelių prieglauda. Daug senelių jos jau seniai laukte laukia. Taip sparčiai augant mokyklai, kasmet didėja seserų mokytojų skaičius, be to nemaža jų reikės seneliams aptarnauti. Reikalingas tad seserims naujas vienuolynas, ypač, kad senojo seserų namo reikės mergaičių bendrabučiui praplėsti. Savaime suprantama, kad seserim, seneliams ir mokinėms yra būtini pakankami erdvūs maldos namai.

Visi trys pastatai — senelių prieglauda, vienuolynas ir koplyčia statomi iškart. Statybą vykdo inžinierius J. Augustinavičiaus vadovaujama "Neries" Bendrovė. Milijono ir trijų šimtų tūkstančių vertės statyba bet kam nepatikima. Garbė tad inžinieriui Augustui, kuris savo atliktais ir vykdomais darbais Clevelande, Putname, Chicagoje, tokio pasitikėjimo nusipelnė. Seserys kazimierietės gi parodė, kad ir lietuvio darbas galima iš kitų išskirti, jeigu jis to yra vertas. Tai labai džiugus reiškinys.

Prieglauda talpys 100 senelių. Be to bus tinkamos vietos kokiai 10 senelių lietuvių kunigų.

Šios rūšies statybos privalėtų žavėte žavėti mūsų katalikiškąją visuomenę seselių kazimieriečių ryžtumu ir pasiaukojimu. Užėmusios atsakomingiausius katalikiškos veiklos barus—mokymą, auklėjimą ir labdarybę, jos veržiasi į gyvenimą moderniausiomis priemonėmis, pačios dėl to net mažų, sau leistinų patogumų atsižadėdamos, o viską savo mielom mokyklom, ir prieglaudom aukodamos.

Katalikų visuomenei tačiau nepakanka tokia seselių veikla tik žavėtis, bet svarbu ištiesti joms pagalbos ranką. Kiekvienam yra aišku, kad tokie darbai yra reikalingi milžiniškų lėšų. Seselės bus dėkingos už kiekvieną auką. Čia aukoti tikrai yra verta. Su gilia pagarba ir tvirtomis garantijomis bus priimta ir paskola, bi tik mažesniais kaip bankų procentais būtų duodama. Tikrai išmintingas ir garbingas savo pinigų įdėjimas ir apdraudimas! Nelaukime tad tol kol seserys kazimierietės pails bestatydamos, nes kas greit duoda, dukart duoda.

M. R.

AUKSINĖ BLAVACKŲ SUKAKTIS

WORCESTER, Mass. — Rugpiūčio 10 d. mūsų kolonijos žymūs darbuotojai—Vincas ir Paulina Blavackai minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Iškilmingas mišias jų intencija atlaikė kun. Jonas Jutkevičius Šv. Kazimiero bažnyčioje. Prieš mišias, klebonas J. Bakanas suteikė solenizantams palaiminimą. Laike mišių vargonininkas-artistas Ipolitas Nauragis gražiai pagiedojo solo.

Vincas gimęs Vilniaus mieste, užaugo Bakaloniškės kaime, Dusmenų parapijoj. Paaugęs, keletą metų gyveno ir dirbo Vilniuje, tačiau lenkiškoji dvasia, kuri tais laikais vyravo Vilniuje, nepalaužė jo lietuviškumo. Atvykęs Amerikon 1905 metais, stojo į lietuvišką veikimą, dalyvaudamas įvairiose organizacijose, užimdamas ir eidamas sekretoriaus pareigas.

Ir taip: LRKSA 41 kuopos sekretorium išbuvo 18 metų ir juo tebėra; LDS kuopos sekretorium 15 metų; Piln. Blaivininkų kuopos sekr. 20 metų; Piln. Blaivininkų Susivienjimo centro sekretorium 30 metų. Ištikro, nedaug rastume tarp senesnės kartos lietuvių su tokiu plačiu visuomeninės veiklos rekordu.

Pagyvenęs apie tris metus Amerikoj, mūsų Vincas susinažino su p-le Paulina Tatulyte, su kuria susituokė rugpiūčio 10 d. 1908 metais, sukurdamas gražią, pavyzdingą šeimą, užaugindamas du sūnus ir tris dukteris; viena duktė mirus. Visi jų šeimos nariai vedę ir augina savo šeimas.

Pažįstu Vincą jau daug metų ir visad malonu su juo susitikti, nes jis yra malonaus, draugiško būdo, visada pilnas humoro.

Paulina Blavackienė yra pavyzdinga namų šeimininkė.

Tad šios sukakties proga, linkiu Vincui ir Paulinai gyvent dar daug metų ir sulaukt deimantinio jubiliejaus.

S. B.

GARY, Indiana. — Rugsėjo 1-mą pakvaišęs William Fick, nukovė du asmenis ir pats nusišovė.

PUSMETINIS LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas prasidės pirmadienį, rugsėjo 15 dieną, 1958, Susivienijimo centro įstaigos patalpose, 71-73 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Direktorių Tarybos nariai kviečiami dalyvauti. Turėsime peržiūrėti 1958 metų pirmojo pusmečio raportus, apsvarstyti organizacijos svarbiuosius reikalus.

Pirmoji sesija prasidės 9:30 rytą.

Kuopų pareigūnai ir nariai, turintys konstruktyvių pasiūlymų, ypatingai kas liečia organizacijos auginimą naujais nariais ir veiklos pagyvinimą, siųskite centro sekretoriaus vardu prieš susirinkimą.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
Prezidentas

LIETUVIŲ FIZINIS AUKLĖJIMAS IR SPORTAS ŠIAURĖS AMERIKOJ

A. VAKSELIS (PLB Seimo Vadovas)

Begestantį vietos lietuvių sportinį aktyvumą JAV ir Kanadoje atgaivino ir sustiprino lietuvių jaunimas, atvykęs į šį svetingąjį žemyną po II Pasaulinio karo.

Jau 1948 pradeda kurtis nauji lietuvių sporto klubai, įsijungdami į jau veikiančias vietos Amerikos lietuvių klubus. 1951 Kanadoje išrenkamas laikinasis Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas, kuris pradeda organizuoti ir tvarkyti lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto reikalus Š. Amerikoje. Pirmasis suvažiavimas (1951) išrenka vyriausią lietuvių sporto vadovybę, kurios priešakyje atsistoja Zenonas Puzinauskas. Tuo metu visuotinas suvažiavimas atstovavo 6 lietuvių sporto klubus—apie 150 sportininkų. Tais pačiais metais pradedama rengti lietuvių sportinės žaidynės, sutvarkoma organizacijos administracinis suskirstymas, padalinant Š. Ameriką į 3 sporto apygardas: Vidurio Vakarų, Rytų ir Kanados. Veiklai gyvėjant, didesnėse lietuvių kolonijose steigiami sporto klubai bei sporto būreliai. Lietuvių sportinių žaidynių dalyvių skaičius taip padidėja, tad atsiranda reikalas jas pravesti du kartu metuose ir leisti jose dalyvauti tik rinktiniams lietuviams sportininkams. Sportinės pasekmės nuolat gerėja.

Nelengvas kūrimosi sąlygas, pasirįžę sporto darbuotojai ir sportininkai visdėlto nugalėti, ir per šiuos aštuonerius organizuoto lietuvių sportinės veiklos metus pasekmės yra neužginčijamai teigiamos.

Šiandien, FASKui paskutinio suvažiavimo metu (1958) pakeitus organizacijos vardą į Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungą ir gavus aukščiausios JAV sportinės organizacijos (Amateur Athletic Union of USA) pripažinimą, priklauso 24 lietuvių sporto klubai su virš 1000 narių. Lietuviai sportininkai turi progos pasireikšti lengvojojeatletikoje, plaukyme, lauko ir stalo tenise, šachmatuose, krepšinyje, tinklinyje ir futbole.

Lietuvių sportinė veikla šioje šalyje turi du pagrindinius tikslus: lietuviškosios sportinės veiklos plėtimas lietuvių jaunimo tarpe ir Lietuvos bei lietuvių vardo garsinimas svetimtaučiuose. Vykdant pirmąjį tikslą, organizuojamos įvairios tarpklubinės, apygardinės varžybos ir (pavasario ir rudens) lietuvių sportinės žaidynės. Pastarosios suburia tarp 500-600 rinktinių sportininkų. Siekiant antrojo tikslo, metinėse pabaltiečių (lietuvių, latvių, estų) varžybose, individualiniuose mūsų sportininkų ir klubų pasireiškimuose JAV ir Kanados sportiniuose sluoksniuose, palaikyti lietuvių —"Lithuanians" vardą gyvą.

Lietuvių sportinė organizacija, burdama mūsų priaugančią kartą, padeda išlaikyti lietuvišką jaunimą lietuvišku ir savo veikla JAV ir Kanados sportu besidominčios visuomenės masėje padaro Lietuvos ir lietuvių vardą žinomą.

Lietuvių sportinė veikla, kaip viena iš lietuvybės išlaikymo priemonių, turėtų susilaukti neabejotinos visų paramos.

BANDANT ATSTATYTI LIETUVIŲ TAUTINĘ VIENYBĘ

Kai prieš kurį laiką buvo paskelbta, niekais nuėjo beveik metus laiko užtrukusios VLIKo grupių komisijos pastangos, išsiaiškinti politinės vienybės reikalą su VLIKe nedalyvaujančiomis grupėmis ir kviesti jas, kad įsijungtų į VLIKą bendram Lietuvos laisvinimo darbui to organo vadovybėje. Šioj komisijoj aktyviai reiškėsi buvęs Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos centro komiteto pirmininkas p. Pranas Vainauskas.

Savo pranešime VLIKo grupių komisija apgailestavo, kad jos pastangos nedavė jokių rezultatų, kokių reikalauja bendras lietuvių tautos interesas ir kokių iš tų pasitarimų su LNT ir LF įgaliotais atstovais laukė visa patrijotiškoji lietuvių visuomenė. Pasvarsčius savo darbų nepasisekimo priežastis, komisija konstatavo, kad LNT ir LF delegacijos faktinai neparodė noro susitarti. Tik šitokią nuomonę tegalįs susidaryti kiekvienas mąstantis lietuvis, perskaitęs plačiai dokumentuotą medžiagą apie tų pasitarimų eigą.

Pasitarimų pabaigoje LNT ir LF delegacijos iškėlė lietuvių politinės vadovybės "sampratos" klausimą, dėl kurios VLIKo grupės turinčios pasisakyti-apsispręsti, t. y. laikyti VLIKą tuo, kuo jis yra prisistatęs lietuvių tautai savo 1944 m. vasario 16 d. deklaracijoj, ar paversti jį į paprastą emigrantų komitetą.

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos nusistatymas dėl VLIKo "sampratos" yra aiškus. Tą VLIKo "sampratą" yra labai gerai nusakęs VLIKo grupių komisijos pirmininkas p. K. Škirpa:

"Sudarytas Lietuvoje iš atstovų nuo visų politinių srovių ir rezistencinės veiklos sambūrių, kaip organizuotos tautos valios reiškėjas, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo lietuvių tautos pripažintas vienintėle jos vadovybe kovoje dėl išlaisvinimo. Įvykių išblokštas į Laisvuosius Vakarus, VLIKas laiko save lietuvių tautos įgaliotu ir įpareigotu toliau reikšti ir vykdyti pavergtos tautos valią bei daryti užsienyje visa kas galima lietuvių tautai išlaisvinti ir atkurti Lietuvą kaip demokratinę respubliką."

Mes skaitome, kad krikščionis demokratus riša prieš tautą Lietuvoje padarytas įsipareigojimas dalyvauti tokiam VLIKe, kuris galėtų tarti žodį už lietuvių tautą, kuomet okupantas yra užčiaupęs lūpas jai pačiai kalbėti.

LKDSB

MŪSŲ SUSIVIENIJIMO GALYBĖ—MES PATYS

DAUGIAU DĖMESIO, PASTANGŲ IR DARBO NARYSTĖS DIDINIMUI

Susivienijimo vadovybė suplanavo ir neseniai paskelbė generalinį naujų narių vajų, kurs baigsis šių metų gruodžio 31 dieną.

Šio vajaus obalsiu parinktas—"Susivienijimo galybė mes patys." Juk nuo mūsų pačių—pradedant Vykdomąja Taryba, konstitucinių komisijų nariais, apskricių ir kuopų vadovais ir baigiant visais eilinais nariais priklauso vajaus pasisekimas ir organizacijos auginimas.

Vasaros laiku kaikurios kuopos susirinkimų nelaikė, o kurios laikė, tai susirinkimai nebuvo gausingi ir neturėjo gyvesnės veiklos atspalvio. Visi aiškinosi, kad vasaros laikas nėra patogus naujų narių verbavimo darbui, tik rengiamuose išvažiavimuose ir piknikuose susidarydavo šiokių tokių progų kontaktuoti prospektus.

Vasarai baigiantis ir artėjant rudens ir žiemos sezonams turi pagyvėti visa mūsų veikla ypač ir naujų narių prirašymo akcija. **Laikas visoms mūsų kuopoms artimiausiame susirinkime pasvarstyti šį reikalą, išsirinkti bent vieną nuolatinį organizatorių ir visiems pasirįžti naujų narių prirašymo darbui.** Tik įsivaizduokite, kad turėdami virš 200 kuopų ir apie 10,000 narių, kiek šiuo atžvilgiu galėtume nuveikti, jei tik visi veikėjai ir visi nariai pridėtų savo pastangas. Juk ir pačių narių seimose yra prospektų, tik reikia pasirūpinti jų įrašymu. Apdraudą visiems reikalinga, o mūsų Susivienijime apsidraudimo tikrumas ir saugumas gali lygintis su pačių moderniausių ir žažangiausių organizacijų saugumu, gi kaikuriais atžvilgiais mūsų organizacijoje draudos mokesčiai yra mažesni už kitų organizacijų mokesčius. **Be to, kiekvienam lietuviui svarbu prisiminti, kad nuo tvirtesnio susiorganizavimo, nuo mūsų Susivienijimo tvirtumo žymiai pareina ir kultūrinių reikalų parėmimas, lietuvystės išlaikymas ir pačios Lietuvos išlaisvinimo akcijos sustiprinimas.**

Visi ir visos į darbą!

BALF'O SEIMUI ARTĖJANT

VISIEMS BALF'O SKYRIAMS

(Pranešimas Nr. 2)

Liepos 29 d. Newarke įvyko BALFo Seimo Rengimo Komiteto (SRK) ir centro valdybos (CV) bendras posėdos. CV atstovavo pirmininkas kan. Dr. Končius ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus.

Posėdy paliestas visas kompleksas klausimų, liečiančių būsimą IX-tą BALFo Seimą. Iš principinių susitarimų pažymėtina:

1. Šių metų BALFo seimą nusistatyta pravesti daugiau konstruktyvaus darbo negu demonstraciniu principu. Be to, juntant balfininkų nuotaikas skyriuose, bus stengiamasi kuo daugiau dėmesio kreipti į jų pageidavimus ir remti jų konkrečius siūlymus.

2. Konstatuotas ir persvarstytas organizacijos atstovavimo palaipsnis silpnėjimas. Nors tas faktorius charakteringas visoms šių dienų lietuviškoms organizacijoms, tačiau šiam reiškiniui sustabdyti ryžtamasi surasti būdų, busimajame seime. Seimo metu laukiama efektyvios balfininkų talkos, konkrečių siūlymų, konstruktyvios kritikos ir gyvo dalyvavimo diskusijų pavidalu. Todėl svarbu gausus atstovų dalyvavimas seime.

3. Pasidžiaugta Chicagos BALF apskrities valdybos pastangomis dėl organizuotos šalpos darbo pagyvinimo. Laukiama, kad visi skyriai, skyrių valdybos bei paskiri šalpos darbo veikėjai siųstų savo siūlymus BALFo CV ar SRK. Einame patys petin rinkdami šalpai aukas, paduokim vieni kitiems rankas ir organizaciniame to darbo tobulinime!

Visi siūlymai bei projektai laukiami CV bei SRK gerokai prieš seimo pradžią, kad juos būtų galima sugrupuoti ir darbotvarkėje laiko paskirti.

4. CV ir SRK atstovai yra vieningos nuomonės, kad organizacijos nuostatai reikalingi peržiūrėjimo ir papildymo. Daugiau pasisakymų iš balfininkų ir jų talkininkų išgirdus, šis klausimas seimui numatoma pateikti referato formoje. Be to, bus skaitomas referatas dėl vieningesnio aukų rinkimo darbo įgyvendinimo, koncentruojantis į birželio mėnesį, kuriame 1941 m. Lietuva buvo paliesta pirmojo genocido smūgio.

5. Neužmirškite, kad nuo 25 narių ar jų dalies gali būti vienas atstovas. Atstovą galima rinkti, gali valdyba skirti arba deleguoti. Galite įgalioti ka nors iš artimesnės seimui vietovės, kad jūsų skyrių atstovautu, jei jums finansiškai neįmanoma savo žmogų atsiųsti.

Tikime, kad gerbiamosios skyrių valdybos talkinsite mums BALFo seimo surengime, atstovavime ir seimo darbų pravedime!

Seimo Rengimo Komitetas

BANKOKAS—Rugsėjo mėnesį čia susirinks SEATO komitetas, nes iškilo labai daug klausimų ir reikalų. Komunistinis judėjimas Azijos tautose vis vis plečiasi, ypatingai komunistinės Kinijos įžulumas prieš Formosą ir kitas jai priešingas valstybes (B. Br.).

BRIUSELIS.—Sovietų Rusijos maršalas Vorošilovas, atvykęs į pasaulinę parodą Briuselin, apsilankė ir pas Belgijos karaliaus motiną. Praeitą pavasarį ta motina buvo nuvykusi į Maskvą ir ten užmezgė didelę draugystę su komunistiniu Kremlium (B. Br.).

TIK UOLIU DARBU LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJŲ PADARYSIME TIKRAI SEKMINGU

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talpo savo nuožiūra.
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams paprašus.

"KOVOJE MES NE VIENI"

J. Kajecko, Lietuvos Charge d'Affaires a. i. kalba pasakyta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo bankėte, Hotel Statler, New Yorke, 1958 metų, rugpiūčio mėn. 31 d.

Garbė šia didinga ir reta proga būti su jumis. Dar didesnė garbė būti šio Seimo bankėto kalbėtoju. Toji garbė mano neužsitarnauta. Aš jos ir nesisavinu. Jūsų noras per mane pagerbti kankinę lietuvių tautą, kurią man lemta šiuo metu, šioje valstybėje atstovauti. Su dideliu pasitenkinimu ir nuolankumu aš tąją garbę aukoju tauriajai lietuvių tautai, kuri dar tebekopia į savo Golgotos viršūnę ir savo kančios taurės dar nėra iki dugno išgėrusi. Tos, tat, kilnios ir šiuo metu nebylės tautos vardu už reiškiamą pagarbą aš jums iš širdies dėkoju.

Meilė tąjai tautai jus į šį Seimą subūrė. Šioje kelerių dienų konkliavoje jūs apžvelgėte gintinas ir stiprintinas svetur lietuvių tautos gyvybines, kultūrines pozicijas. Savo siekimus išreiškėte rezolicijomis. Juos pareiškėte pasauliui. Į jį ir atsišaukimais apeliavote. Palieka pasišvęsti ir ištverti. Ištvermei jėgų pasisemti mes turime turtingesnį dvasinį ir istorinį lobyną, negu šių dienų Lietuvos pavergėjas. Lietuvos Pasiuntinybės vardu už jūsų šaunias pastangas šio Seimo metu, aš giliai nuoširdžiai dėkoju.

Lietuvių tautos nariai: "vieninga valia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad sava tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą."

Taip skamba jūsų tikslas išrašytas Bendruomenės Chartos pagrinde. Jis išaugęs iš naujųjų gyvenimo sąlygų. Kaip 1940 m. Lietuvą buvo bolševikų okupuota, lietuvių tauta buvo pastatyta prieš žūtbūtinę dilemą: išlikti arba žūti. Prasidėjo visuotinis lietuvių persekiojimas, areštai, trėmimai. Lietuvis visomis priemonėmis buvo atplėšiamas nuo savo žemės, savo šeimos ir savo bendruomenės. Įvykių eigoje, dalis lietuvių ištremta į tolimus Rytus bei Šiaurę, kita dalis nublokšta į Vakarus. Tiek viena, tiek kita atveju, lietuvių išblaškymas vyko politiniais motyvais. Sibiro tremtiniai—politinės aukos. Tai tauriausieji lietuviai. Ne duonos kąsnis sprendimą nusvėrė kitiems pasitraukti į Vakarus, bet gyvybės Lietuvai išsaugojimas.

Lietuviai atsidūrę laisvėje yra toji moralinė jungtis didžioje lietuviškoje šeimoje. Jie įsijungė į bendrą likiminę bendruomenę. Lietuviai atsidūrę tremtyje, turėdami prieš akis žydų tautos pavyzdį, laikė reikalinga sukurti naują organizaciją, kurios svarbiausia užduotis būtų išsaugoti lietuvių tautos gyvasti ateities kartoms, ateinantiems amžiams. Taip suprasta lietuvių tautos istorinė misija. Ta naujoji organizacija, tai Lietuvių Pasaulinė Bendruomenė.

Garbingi Lietuvos atgimimo veteranai prikėlė lietuvių tautą atkurdami jos didingos praeities viziją. Lietuva vėl kūnu tapo. Suvirš 20 metų nepriklausomybės sustiprino lietuvių tautą materialiai, bet ypač dvasiniai. Tas periodas — tikrai reikšmingas lietuvių tautos istorijoje pragiedrulys. Jis mums juo labiau skaistesnis nepriklausomybės netėkus. Todėl, ne atsitiktinai Lietuvių Chartoje pabrėžta Lietuvos nepriklausomybės reikšmė. Ten skaitome: "valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija, valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlaikymo būtinoji sąlyga."

Šių principų iškėlimas ir pabrėžimas Lietuvių Chartoje ypatingai svarbu šiuo laisvės sūtemų metu, kada vyksta dramatinė kova dėl lietuvių tautos išlikimo ir jos valstybinės organizacijos suvereninių teisių vykdymo atstatymo.

Šia proga aš norėčiau ypatingai pabrėžti, kad Lietuvos valstybė, kuriai atstovauja Lietuvos diplomatiniai atstovai, nežiūrint Sovietų karinės okupacijos, tarptautiniu požiūriu yra išlikusi, kaip tarptautinės teisės subjektas. Vokiečių žymusis teisininkas, E. Meisner, išnagrinėjęs Baltijos valstybių tarptautinę padėtį, priėjo išvados, kad:

"Baltijos valstybių tarptautinė asmenybė (aneksijos) nebuvo pažeista. Kadangi jų tarptautinė asmenybė nėra išnykusi, tai ir toliau jų pilietybė, teisinė tvarka ir net materialinė teisė, paliska, kaip buvę prieš 1940 metus."

("Die Sowjetunion, die baltischen Staaten und das Volkerrecht." Koeln, 1956, p. 309).

Šios išvados yra labai reikšmingos. Jos atspindi tarptautinėje valstybių praktikoje. Taigi, laisvasis pasaulis pripažįsta, kad Lietuva, kaip tarptautinės teisės subjektas, nėra išnykusi. Dargi Sovietų Sąjunga, kuri aneksavo Lietuvą, neišdrįso paneigti paties Lietuvos valstybės buvimo fakto. Užkardama Lietuvai sovietinę santvarką, Sovietų Sąjunga pasisavino Lietuvos suvereninių teisių vykdymą. Todėl, šiandieninė kova dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo yra kova, pirmon eilėn, dėl tų teisių vykdymo atstatymo. Šiuo atžvilgiu toji kova vedama visiškai skirtingoje plotmėje, negu prieš Lietuvos valstybės atstatymą.

Sovietų Sąjunga bandė pateisinti Lietuvos aneksiją. Titulai, kuriais ji operuoja, neturi jokio pagrindo. Lietuvių tautos valia būti laisva ir nepriklausoma buvo pareikšta 1918 metų vasario 16 d. deklaracijoje. Nieks tuo laisvumu neabejoja. Mes buvame tos entuziastiškos valios liudytojai. Pagaliaus, tauta, kuri laisva valia atsižadėtų nepriklausomybės despotiško komunizmo naudai, išvisa, dar nėra gimusi.

Vasario 16 d. deklaracija buvo sutvirtinta lietuvių savanorių kraujų nepriklausomybės karuose. Ji iškilmingai patvirtinta ir Steigiamojo Seimo 1920 metų gegužės mėn. 15 d. rezoliucijoje. Toji valia buvo dar kartą patvirtinta 1941 m. sukilimo ir dešimtkų tūkstančių tauriųjų partizanų krauju, kovose su bolševikais, nuo pat okupacijos pradžios iki šių dienų. Tai patvirtina ir deportacijos iš Lietuvos, kurių tikslas buvo tąją valią palaužti.

(Bus daugiau)

LITTLE ROCK, Ark.—Rugpiūčio 27-tą valstybės legislatūra užgyrė gubernatoriaus planą uždaryt mokyklas, kad tik neprileist integracijos — bendro baltųjų ir negrų mokinių lankymo. Kaip į tai pažiūrės federalinės autoritetai—netrukus paaiškės.

AMMAN, Jordan.—Rugpiūčio 27-tą Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarskjold turėjo pasitarimą su karaliumi Hussein Artimųjų Rytų taikos reikalais.

JUNEAU, Alaska. — Alaskos gyventojai referendumo būdu absoliute dauguma balsų užgyrė JAV Kongreso nutarimą paversti Alaską 49-ta valstybe.

'GYVENAM TAUTAI IR BAŽNYČIAI'

J. Kajecko, Lietuvos Charge d'Affaires a. i., kalba pasakyta Lietuvos Vyčių seimo bankėte, Philadelphia, Pa., Bellevue - Stratford viešbutyje, 1958 m. rugpiūčio mėn. 24 d.

(Pabaiga)

Man malonu būti jūsų tarpe ir dėl to, kad šis Vyčių seimas, bene, istorinis ir ta prasme, kad pirmą kartą Vyčių gyvenime matome Lietuvos dvasiškiją atstovaujamą, dargi, dviejų jos garbingų vyskupų: Ekscelencijų vyskupo V. Brizgio ir vyskupo V. Padolskio.

Aš džiaugiuosi ypatingai vyskupo Brizgio šio seimo metu už nuopelnus Vyčiams pagerbimu.

Man malonu čia ir dėl to, kad kongresmaną Daniel Flood turime savo tarpe ir kad jis šiandien Vyčių už nuopelnus Lietuvai pagerbtas. Man labiau tai malonu, kad p. Flood yra iš mano gimtinio distrikto kaiminystės. Jo darbai Lietuvai ir lietuvių tautai ilgos datos, dideli ir nuoširdūs. Jis jokios progos nepraleidžia Lietuvai padėti. Jis buvo siela pereitos Vasario 16 d. minėjimų Atstovų Rūmuose. Aš sveikinu jį jo pagerbtuvių proga ir didžiuojuos L. Vyčių gražiu jo atžvilgiu gestu.

Man malonu jūsų tarpe būti ir dėl to, kad Vyčių organizacija amžinų jaunuolių organizacija. Kas joje padirbėja, tas niekad nesasta. Tais jaunuoliais iki pat mirties išbuvo jūsų organizacijos kūrėjas—Norkūnas ir kanauninkas Kemėšis. Jaunais dvasia ir jėgomis išlikę ir jūsų organizacijos veteranai: prelatai Virmauskis bei Juras, p. p Šimutis, Pakštas, dr. Račkus, Zujus, Sakalas, neminint kun. Jutkevičiaus, Bulevičiaus, kun. Railos, dr. Leimono bei eilės kitų. Jaunystė L. Vyčių požymis iki karsto lentos.

Pagaliaus, man malonu jūsų tarpe būti ir dėl jūsų šaunios veiklos. Aš nei nebandysiu jos išskaičiuoti. Tai būtų perilga. Aš pasitenkinsiu tik kun. Jutkevičiaus veiklos labai trumpu prisiminimu. Kartą Kristui pagydžius ligonius jis pasigedo negrįžusių jam padėkoti. Kiek gražių patarnavimų Lietuvai prasitų nepastebėti, be padėkos atgarsio, jei ne kun. Jutkevičiaus ilgus metus vadovaujamos komisijos pastangos nepamiršti nei vieno Lietuvos prieteliaus, nei vieno lietuvių tautos draugo, nei vieno laikraštininko, kuris užstoja bočių tautą ir jos skriaudą pasauliui prisimena. Jo vadovaujama komisija lygiai reaguoja laikraščiuose ir į klaidingas apie Lietuvą žinias. Virš ketvirtis milijono tokių laiškų parašyta kelerių metų bėgyje. Tai tikrai impozantiškas skaičius. Tas vienas faktas iškalbingai apie Vyčius ir jų veiklą kalba. Ta prasme kun. Jutkevičius dirba tikrai ambasadorišką darbą, kurį mes, "pateptieji", nebeaprėpiame atlikti. Garbė ir ypatinga už tai jam padėka.

Aš laikau dideliu malonumu pasveikinti šį L. Vyčių seimą Lietuvos Pasiuntinybės vardu. Aš žinau, kad jis buvo sekmingas. Aš žinau, kad jūs priėmėte šaunių rezoliucijų ir grįšite į savo miestus jų įgyvendinti. Aš linkių Jums sėkmės.

Apie Lietuvos kančią, ir jos viltis jums nekalbėsiu. Jos šauniai atvaizduotos jūsų organe—Vytis, kurį dr. Leimonas taip sumaniai redaguoja. Aš tik į vieną dalyką tenorėčiau čia proga jūsų dėmesį atkreipti.

Bene, šių metų pavasarį vyskupas Brizgys rašė "Vytyje" apie visagalintį jaunimą, pabrėždamas reikalą jam pasišvęsti. Ir ištiesų, jūsų organizacijos svoris glūdi ne tik jos narių skaičiuje, bet ypatingai jos narių pasišventimo dvasioj. Su pasišventimu ranka rankon eina spinduliavimas pavyzdžiu. Pavyzdžio reikšmę pavyzdžiais ir pailiustruosiu.

Šiemet Vinco Kudirkos metai. Dera pavyzdys iš jo gyvenimo, jo garbei pateikti. Kudirka didelio pasišventimo Lietuvai vyras. Bet milžiną Kudirką pagimdė pavyzdys. Ką neįstengė padaryti lietuviškoji aplinkuma, patriotingi lietuviai studentai, tą įstengė atlikti Basanavičiaus "Aušra". "Aušrą" pamatęs jis apsiverkė dėl sugaišto laiko klaidžiojant ne Lietuvos keliais ir nubraukęs atgailos ašarą atgimė milžinu lietuviu. Dargi silpnas kūnas neįstengė pastoti jam kelio Lietuvai dirbti iki paskutinio jo gyvenimo atdūsio. Kudirka—pavyzdžio radinys.

Jūs būsite girdėję apie didelį žmogų, didelį lietuvį ir didelį poetą rašiusi prancūzų kalba—Milašių. Aš didžiuojuos turėjęs garbės jį pažinti. Prancūzai pamilo ir jo kūrybą ir jo asmenį. Jis savo pavyzdžiu ne vieną prietelį Lietuvai laimėjo. Antai, prancūzų rašytojas, Armand Godoj, savo knygoje apie Milašių mini, kaip jis mėgęs jam artimam berniukui pasakoti apie Milašių ir Lietuvą. Tas berniukas kartą jį užklausęs: "Sakykite, kokia gi yra toji Lietuva? Ar ji tokia pat graži ir didelė, kaip Prancūzija? Godoy jam atsakė: "Taip, Lietuva lygiai didelė ir graži, kaip Prancūzija. Ji kitokia ir būti negali, nes tai Milašiaus, didelio ir gražaus poeto, gimtinė." Tai Milašiaus pavyzdžio galia. Gi tasai prancūzas, anaiptol nebuvo vienintelis Milašiaus lietuvių tautai pavyzdžiu laimėtas simpatikas.

Dar vienas ir paskutinis pavyzdys. Bene, 1912 vasarą Lietuvoje, kai ji buvo dvigalvių vanagų naguos, aš su artimu man draugu pradėjom pas vieną klieriką imti privačias pamokas. Mes jo pavardės nežinojom. Jis mums tėžinomas buvo kaip kunigėlis. Per pirmą pamoką jis pasiteiravo, ko mes norime, kad jis mus pamokintų. Mes išpyškinom, kad: rusų, vokiečių ir lotynų kalbų. Per pirmą pamoką jis pastebėjo, kad mūsų, ypač mano, lietuvių kalba niekam tikusi. Mes nevartojome jokių ženklikų nei ant raidžių nei po raidėm. Mūsų kunigėlis išdrožė mums pamokslą, kad esą gera žinoti svetimų kalbų, bet savosios kalbos nemokėti—gėda. Ir tuč tuojau prie kitų kalbų repertuaro, jis, savo iniciatyva, pradėjo mus mokyti ir lietuvių kalbos. Kiti girdėti dalykai man išgaravo, bet posakis, kad gėda savosios kalbos nemokėti prilipo visam gyvenimui. Tik už kokių septynių metų tesutikau tą kunigėlį grįžusį iš Rusijos ir sužinojau jo tikrąją pavardę. Jis Vyčiams artimas, jų pagerbtas, didysis lietuvis—prelatas Krupavičius.

Tat, mielieji Lietuvos Vyčiai, greta apaštalavimo Dievui, mano pageidavimas būtų—nepamiršti apaštalauti Lietuvai ir lietuvybei. To reikalauja mūsų garbė, to reikalauja Vyčių obalsis, to šimteriopai reikalauja nusipelniusi lietuvių kenčianti tauta; tai, pagaliaus, byloja ir jūsų himno žodžiai:

"Gyvenam Tautai ir Bažnyčiai
Mums viską davė Lietuva
Vaduosim galva ją sava."

IR DARIAUS-GIRĖNO ATMINTIS SUBOLŠEVIKINAMA

Viso pasaulio lietuviai pagarbiai paminėjo drąsiųjų lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno skridimo per Atlantą 25 metų sukaktį. Menku savo lėktuvu, įsigytu iš Amerikos lietuvių aukų, jie sėkmingai nugalėjo Atlanto vandenyną ir jau buvo netoli Lietuvos, kai nelaiminga giltinė juos nubloškė žemėn. Žuvimo vietoje, Soldino miškelyje, jų atminčiai yra pastatytas paminklas. Bet dar reikšmingesnį paminklą jie sau pasistatė lietuvių tautos sąmonėje. Ypač lietuvių jaunimas didžiuojasi tais vyrais, kurie savo drąsa ir pasiryžimu lietuvių tautai užpelnė garbę.

Ką Vilniaus "Tiesa" Apie Juos Rašo

Žinodami lietuvių tautos nuotaikas Dariaus ir Girėno žygio vertinime, ir Lietuvos komunistai norom-nenorom turi su tomis nuotaikomis skaitytis. Prieš keletą metų dar nedrąsiai, o šiemet jau visai demonstratyviai imta Dariaus Girėno sukaktį minėti "tarybiniu" būdu. Lietuvos komunistų oficiozas "Tiesa" sukakties dieną, liepos 17 d. įsidėjo net vedamąjį "Dariaus ir Girėno žygis." Čia rašoma: "Savo žygdarbiu Darius ir Girėnas nusipelnė viso pasaulio tautų pagarbą ir pasaulinio masto lakūnų vardą. Šlovė apie šį žygį plačiai pasklido po visus žemės rutulio kampelius." Pripažįstama, kad į šio žygio paruošimą didelį indėlį įnešė Amerikos lietuviai—darbo žmonės. O Lietuvos darbo žmonės nuoširdžiai sveikine kilnaus žygio iniciatorius. "Jie matė šiame žygyje lietuvių tautos indėlį į erdvės užkariavimą."

"Didžiausi Kaltininkai—Lietuviškieji Buržuaziniai Nacionalistai

"Tiesa" primena, kad po tragiškojo lakūnų žuvimo pasaulio spaudoje buvę daug rašoma, kad jų mirties kaltininkai yra hitlerininkai, tai galėjo padaryti, visiškai įtikima". Bet laikraštis eina dar toliau ir kaltininkais išvadina "lietuviškuosius buržuazinius nacionalistus", kurie, girdi, Dariaus ir Girėno žygį anuomet pakankamai neparėmę. Nepatinka "Tiesai" ir tai, kad "iš Lietuvos išsidanginusi saujelė buržuazinių nacionalistų ir dabar bando savintis didvyriškąjį Dariaus ir Girėno žygį". Girdi, "komunistų partijos vadovaujami Lietuvos darbo žmonės yra tikrieji didvyriško Dariaus ir Girėno žygio šlovės paveldėtojai, nes jiems savo žygį aukojo įžymieji lakūnai . . ." Nedaug betrūksta ir Darius su Girėnu bus padaryti Lietuvos komunistų partijos didvyriais.

Delegacija iš Lietuvos į Soldiną

Speciali delegacija buvo nuvykusi iš Lietuvos į Lenkiją ir aplankė lakūnų žuvimo vietą Soldine. Prie Dariaus ir Girėno paminklo buvo padėti vainikai, dalyvaujant Sovietų Sąjungos aviacijos ir Lenkijos įstaigų atstovams.

Kauno istoriniame muziejuje atidaryta atnaujinta ir papildyta salė, skirta Dariaus ir Girėno skridimui per Atlantą. Tarp kitko rodoma pačių lakūnų skridimo metu nubrėžtas žemėlapis, Soldino katastrofos relikvijos—sudužusios "Lituanikos" likučiai ir pušis, kurią nukirto krintančio lėktuvo propeleris. Išstatyti lakūnų asmeniniai daiktai, rasti po katastrofos ir kt. *Elta*

CHICAGO.—Rugpiūčio 28-tą posėdžiaujančiam nacionaliniam republikonų partijos komitetui prezidentas Eisenhower ir viceprezidentas Nixon pranešė, kad jiedu padės republikonų kandidatams, kad jie laimėtų lapkričio 4-tą įvykstančiuose kongresiniuose rinkimuose.

BERLINAS.—Rytų Vokietijos universitetų prezidentas Josep Haemel rugsėjo 22-rą perbėgo į vakarų Berlino pusę. Komunistai būtų jį įtraukę į universiteto sukaktuvių paminėjimą, dabar jis išduoda žinias, kurios pasako tiesą apie komunistų mokslą, kuris propaguojamas spaudoj ir per radio. (B. B.)

KUN. STASYS YLA, Putnamo seselių vienuolyno kapelionas, studijų tikslais lankėsi Europoje ir ilgesnį laiką Romoje rinko medžiagą Šiluvos Marijos studijai (L. D.).

ŠVENTOVIŲ VARTUOS

Šventovių vartuos budintis jaunime!
Užtraukę laisvės milžinams dainas,
žibintus kelkim!—te nūnai jie ves
į Vilniaus Pilį, kur esam užgimę,
kur mūs troškimai skrenda kviesdami,
kur vargsta—kenčia broliai spaudžiami . . .

Šventovių vartuos juodbėriai mūs žvengia:—
kas stoja meilės—teisybės vardu,
atpildui negaili žiedų—
laimikio šventėj išsipuoš padangė,
anūkai himnus kritusiems sudės,
o rojaus laurai vis žali žydės . . .

Šventovių vartuos mūsų ugnys dega . . .
Dreba tvirtovės, sostai kruvini . . .
Eikim žibintais skaidriais nešini!
Jaunatvė—jūrėm prasiaria vagą!
Teisybės žygius laimina dangus—
eikim, dainuokim: Vilnius, Vilnius mūs! . . .

Kazys Inčiūra

Laiškas nuo pasienio

LIETUVOJE PATRIOTIZMAS NEI KIEK NEMAŽĖJA

. . . Nors žmonėms dabar kiek lengviau, tačiau viskas eina velniop! Gyventojai baisiai geria, vagia. Pavogti iš fabriko laikoma nuopelnu. Talentai, ypač sporto, labai vertinami, jiems teikiama visokiausių lengvatų, jie padaromi minios dievukais, kurie ilgainiui taip išpaiksta, kad nebegalima nė susikalbėti. Ne vienas toksai garsenybė teko net teismu ir kalėjimu tvarkyti. Geriausios sporto komandos yra ten, kur ką nors vertingesnio galima pavogti, pavyzdžiui, odos fabrikuose.

Kenčia ir vargsta dabar Lietuvoje daugiausia tie, kurių (pagal komunistų propagandą) yra "valdžia"—darbininkai ir žemieji tarnautojai. Aukšti valdininkai gyvena buržuaziškiau kaip kapitalistiniuose kraštuose. Komunistinės spaudos taip dabar nuolat keikiamoji "smetoninė buržuazija", palyginus su komunistiniu elitu, buvo tik ubagai. Komunistų bernai ir padlaižiai gyvena didžiausiame pertekliuje. Pavyzdžiui, toksai per visą savo gyvenimą buvęs tipingas miesčioniškas buržuazėlis su raudona fanaberija Antanas Venclova turi didelę vilą, automobilį, laiko asmenišką šoferį (nes pats ponas, matyt, vairuoti nemoka) kuriam pats algą moka, samdo dvi tarnaites. Mat, jis yra parašęs vadinamąjį "Tarybu Lietuvos" "himną", jis yra visų rašytojų "chruščiovas" . . . jis, kaip ir "Trečiojo Fronto leidimo laikais, stengiasi visą naujosios literatūros istoriją suvesti į trečiafrontininkų istoriją.

Paskutiniais laikais spaudoje pasipylė daugybė straipsnelių ir neva "faktų", kaip buvę anais "kruvinaisiais" laikais, kokie buržujai buvo Vailokaitis, Krupavičius, Karvelis, matyt, ne kam kitam, kaip užtušuoti komunistinių bonzų augantiems apetitams. Antai, Šumauskas (dabartinis premjeras) statosi Vilniuje palocius už 300,000 rublių, kai tuo tarpu eilinis komunistėlis tegali įsigyti savus namus tik už 50,000. Ir tai—kiek ilgai turi laukti eilėj! Ir nežino, ar belaukdamas nenuvirs nuo koto.

Nors kai kurie asmenys dėl propagandos keliami, nekritikuojami, visokiais būdais garbinami, kad tik pasirodytų, kaip elgiamasi su "autoriais nors senų, "supuvusių" pažiūrų, bet nuėjusiais komunistams tarnauti, tačiau tai tik paprasčiausia apgaulė: tokie tikrai ar tariamai nuėję su komunistais yra pasigailėtinos marionetinės lėlės, kurias kaip nori, taip šokdina. Su rašytoju Vienuoliu, kurį paskutiniaisiais metais jubiliejaus proga išgarbino, nuopelnų medaliais ir titulais apdovanojo, kai tik šis numirė, pasielgė taip, kaip su aršiausiu savo priešu: išniekino ir mirusiojo ir jo artimųjų valią. Prieš mirtį rašytojas prašėsi palaidojamas su bažnytinėmis apeigomis ir su kunigu, tačiau to jo prašymo komunistiniai maskolberniai neklausė. Kai namuose, rašytoją pašarvojus, į rankas buvo įdėtas kryželis, nuvežus į viešą vietą kryželis iš rankų buvo ištrauktas.

Negudriau elgiasi ir su seniai mirusiais—šį pavasarį "atidengtas" paminklas Jonui Biliūnui, mirusiam prieš 50 metų. Iškilmės pravestos su didžiausia pompa, suvažiavo galybė "činauninkų" ta proga vėl iki soties pakeikė "buržuazinę Lietuvą", kuri Biliūno raštų nevertino, "idėjiškai vertingus" jo veikalus nutylėjo arba falsifikavo . . . Visą tą šumą vainikavo Anykščių komunistų partijos sekretorius, pagal kurį Biliūnas "naikino religinius prietarus", "žadino pakilti į kovą ir nusimesti jungą", tapdamas nei daugiau nei mažiau, kaip lietuvišku Marksu ir Engelsu, ir — "Lietuvos liaudis, pažadinta Jono Biliūno revoliucinių idėjų, išsikovojo pergalę, sukūrė socializmą" . . . Ar bereikia didesnių fantazijų išsigalvoti?

Veikiančias bažnyčias dešimtimis uždarinėdami ar priversdami pačioms užsidaryti, prieš užsienį nori pasirodyti, kad ne tik yra religinė laisvė, bet kad tikyba stačiai "klesti", nes statomos, ir dar su valdžios pagalba, naujos bažnyčios. Toksai komunistinis burbulas prieš metus paleistas per visą pasaulį apie Klaipėdoje statomą katalikų bažnyčią . . .

Kaip iš vienos pusės oficialiai dedamos visos pastangos lietuvius sutapdinti su rusais, įrodyti rusų geradarybes lietuviams nuo seniausių laikų, taip gyventojuose pasipriešinimas prieš rusinimą toks didelis, kad išpravodino iš universiteto net kelis ruskelius profesorius (oficialiai paskelbta, kad jie buvę netikę darbui).

Didžiausi sukčiautojai įmonėse, prekybos punktuose, kolūkiuose ir kt. įvairūs ruseliai, pristatyti priežiūrai ir šnipinėjimui. Ir reikia tik pamatyti, kai jie vienas po kito skrenda iš savo aukštų kėdžių, vis per savo gobšumą. Kvailelių, kad ir ištikimų tarnų, patys komunistai neglosto: mokėjai vyžą nudžiaut, mokėk ir apyvarus nupjaut! . . .

Bet ir tokiose sąlygose ir tokioj priespaudoj gyventi reikia ir gyvenama. Žmonės saugosi kaip išmanydami. Patriotizmas nė kiek nemažėja. Netrūksta ir pasiryžėlių, kurie parodo, kad laisvės ir kovos dvasia dar gyva. Kaunas, atrodo, patriotiškiausias iš visų miestų. Ir šiemet per Vasario 16-tą, nors ir baisiai saugant policijai, buvo iškelta trispalvė Prisikėlimo bažnyčios ir Jėzuitų bažnyčių bokštuose. Ypatingai sąmoningas akademinis jaunimas (L. D.).

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Kunigų Vienybės Centro Valdyba praneša, kad Kunigų Vienybės seimas šiemet įvyks rugsėjo mėn. 25 d., Statler Hotel, New York, N. Y. Tuoj po Kunigų Vienybės seimo posėdžių toje pačioje vietoje bus Kunigams Šelpti Draugijos visuotinis susirinkimas. Susirinkimų darbų tvarka atskiruose kunigams išsiųstuose kvietimuose.

Kun. Dr. M. Ražaitis,
K. V. C. V. sekr

LONDON. — Rugpiūčio 26-tą mirė įžymus britų kompozitorius Ralph Vaughn Williams, 85 metų amžiaus. Panašia: Beethovenui, jis buvo apkurtęs vienok modernūs išradimai padėdavo išgirsti jo sukurtą muzika. Yra sukūręs apščiai simfonijų ir kitokių kūrinių.

AR JAU ĮSIGIJOTE ISTORIJĄ?

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais fraternalinėje, tautinėje, religinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti **LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJĄ.**

Istoriją parašė žinomas istorikas dr. Antanas Kučas.

Istorijos kaina $3.00.

Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite $3.00 ir siųskite **Lithuanian R. C. Aliance of America, P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), WilkesBarre, Pa.**

ISTORIJOS UŽSIPRENUMERAVIMO BLANKA

*Šiuo užsisakau LRKS Istor.ją ir siunčiu $*_____

Vardas - pavardė _____

Numeris ir gatvė _____

Miestas _____ *Zona* ____ *Valstybė* _____

Parašas _____

LIET. VYČIŲ LIETUVIŲ REIKALŲ KOMISIJOS VEIKLA

(Iš Komisijos garbės pirmininko kun. Jono C. Jutkevičiaus raporto duoto 45-tame Lietuvos Vyčių seime rugpiūčio 21-24 d. d., 1958 m., Philadelphia, Pa.)

Šiais metais suėjo dvylika metų, kaip Lietuvos Vyčių Lietuvių Reikalų Komisija oficialiai ir aktyviai veikia. Per tuos metus komisijos nariai yra parašę virš 240,000 laiškų tautiniais reikalais. Šis faktas rodo, kokį gražų tautinį darbą dirba Lietuvos Vyčiai per savo Lietuvių Reikalų komisiją. Komisijos darbas eina ir nuolat stengiamės ginti Lietuvos reikalus visokiais galimais būdais. Praėjusių metų veikimas gana gražus, kaip šioji statistika liudija:

	1957	1958
Parašyta biuletenų	12	12
Biuletenuose laiškų parašyta	359	301
Išsiųsta biuletenų	2584	2724
Pavardžių "mailing liste"	189	184
Kuopos su veikiančiom komisijom	22	19

Laiškų bei atvirukų 1957 metais parašyta apie 15,685, 1958—apie 13,288; atsakymų gauta 1957 m. apie 3,190, 1958 m.—apie 2,075.

Iš statistikos aišku, kad daugiau biuletenų išsiuntėme, bet mažiau laiškų buvo parašyta. Taipgi mažiau atsakymų buvo gauta. Pernai išbraukėme apie 30 narių vardus ir pavardes iš "mailing list", nes jie jokio savo veiklos raporto neprisiuntė, bet gavome 25 naujus narius. Iš viso turime 184 narius, kurie aktyviai veikia Komisijos darbe. Tai penki mažiau kaip pernai. Apgailėtina, kad mažiau kuopų turime, kurios turi veikiančias komisijas. Metų bėgyje 7 kuopos sustojo veikti, bet atsirado 4 naujos, tokiu būdu turime dabar tik 19 kuopų, kurios komisijos darbą dirba. 19 iš suviršo 50 kuopų, tai labai prastai. Sekančios kuopos sustojo veikti per praėjusius metus: Chicagos 13 kp., Norwoodo 27 kp., Daytono 96 kp., Chicagos 112 kp., So. Bostono 17 kp., Elizabetho 52 kp., Great Neck 109 kp.

Reikia tiesiog apgailestauti, kad tokios kuopos, kaip South Bostono, Elizabetho ir Chicagos jau nebeturi veikiančių komisijų. Toms kuopoms ir kitoms pravartu priminti, kad yra Vyčių konstitucijos reikalavimas, kad kiekviena kuopa turėtų savo veikiančią komisiją. Tik 19 kuopų išpildo tą reikalavimą. Jos yra pagirtinos ir joms reikia galvas palenkti, bet kitoms, kurios miega ir nieko nedaro, galima tik papeikimo žodį ištarti su viltimi, kad ateinančiais metais pasitaisys.

Kaip kiekviena kuopa, taip ir kiekviena apskritis privalo turėti savo veikiančią komisiją su nuolatiniu pirmsėdžiu.

Apskritys laiškų rašyme taip pasirodė:

	1957	1958
New York - New Jersey	8270	6993
Naujos Anglijos	4155	4840
Pittsburgo	1340	418
Chicagos	1190	216
Ohio - Michigan	540	213
Kalifornijos	190	132
Visi kiti atskirai		476

Čia aišku, kad vienintelė apskritis, kuri daugiau laiškų parašė, negu pernai, tai Naujos Anglijos apskritis. Džiūgu matyti, kad nors viena apskritis stengėsi daugiau veiklos parodyti, nors, tiesa, jį galėjo daug daugiau laiškų parašyti. Nors New York - New Jersey mažiau parašė, negu pernai, tačiau laiškų skaičiumi viršija kitas apskritis. Kitos apskritys žymiai nukrito. Sunku suprasti, kodėl tokia apskritis, kaip Chicaga, parašė tik 216 laiškų. Seimo dalyviai sugryžę atgal į savo apskritis, turėtų išjudinti savo narius daugiau dėmesio kreipti į svarbų Komisijos darbą. Dabar nelaikas apsileisti tautiniuose dalykuose. Prašau nuoširdžiai visų dėti visas galimas pastangas, kad ateinančiais metais darbas galėtų būti daug turtingesnis. Be to noriu priminti ir džiūgu man pranešti, kad atsiranda kitų, nenarių, kurie Komisijos darbu interesuojasi. Štai Lietuvių Studentų Sąjunga prašė mūsų talkos, kad jie irgi galėtų tokį tautinį darbą dirbti, kaip Vyčiai. Maloniai sutikau jiems padėti. Dabar jiems siunčiu apie 15 biuletenų kiekvieną kartą, kada tik juos išleidžiame. Kiti asmenys, pavieniai, irgi stojo į Komisijos darbą. Šie su Studentų Sąjungos nariais parašė 476 laiškus. Tai graži pradžia ir turime vilties, kad jų veikimas eis stipryn kasmet. Mes iš mūsų pusės linkime jiems kuo gražiausių sekmių.

Praėjusiais metais Komisijos pirmininko pareigas ėjo Pranas Vaškas ir jis pasiuntė Lietuvos Vyčių vardu 375 laiškus ir turėjo $35.33 išlaidų. Aš komisijos reikalais pasiunčiau 639 laiškus bei telegramas. Pranas Vakas per paskutiniu du metu prieš, taip ir šiais metais nieko nereikalauja iš Vyčių kasos. Jis pats apsiėmė padengti iš savo kišeniaus visas darbo išlaidas. Per tą laiką labai daug gražių laiškų parašė, iš širdies dirbo ir tinkamai gynė Lietuvos reikalus, kur ir kada reikėjo. Jis iš tikro pavyzdis mums visiems, nes šis yra žmogus, kurs netik dirbo, bet ir savo pinigais išlaidas padengė.

Išleisti biuletenus neįmanoma, jei nebus straipsnių iš kurių galima sužinoti kam ir kokius laiškus parašyti. Todėl svarbu gauti nuo narių straipsnius iš laikraščių, žurnalų, knygų bei žinias apie tuos, kurie savo kalbose per radio ar per televiziją apie Lietuvą kalbėjo.

Daugiausia iškarpų atsiuntė Pranas Vaškas iš Newark, N. J. ir Vincas Višniauskas iš Gardner, Mass.

Šiems tariu labai nuoširdų ačiū! Taipgi esu dėkingas kitiems, kurie atsiuntė iškarpų. Prašau visų dėmesį atkreipti į straipsnius, kurie mini kokiu nors būdu Lietuvą: iškirpkite, pažymėkite jų datą ir kokiame laikraštyje tilpo, tada atsiųskite mums. Būsiu visiems labai dėkingas.

Sausio mėnesį Komisijos nariai puikiai atliko savo gal svarbiausią darbą. Tada per laiškus ir per asmeniškus kontaktus priminė senatoriams, atstovams, valstybių gubernatoriams, miestų majorams (burmistrams) ir laikraščių redaktoriams, kad Vasario 16-ta, tai Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Taip Vyčiai ėjo į pagalbą Amerikos Lietuvių Informacijos Centrui ir rezultatai buvo labai gražūs. Vasario 13 dieną buvo kalbos apie Lietuvą pasakytos Senate ir Atstovų Rūmuose Washingtone. Net 25 senatoriai ir 88 atstovai pareiškė savo kalbose ar raštuose savo mintis apie Lietuvos kovą už nepriklausomybę. Visos tos kalbos tilpo Kongreso biuletenyje—Congressional Record. 15 gubernatorių ir 21 majoras paskelbė ar tai savo valstybei, ar savo miestui Vasario 16-tą dieną kaip Lietuvos Respublikos Diena. Apie 52 laikraščiai įdėjo straipsnius apie Lietuvą ir apie apvaikščiojimus, kurie įvyko miestuose. Keletas iš tų laikraščių turėjo specialius editorialus apie Lietuvos šventę.

Visiems, kurie kokiu-nors būdu atsiliepė Vasario 16-tos dienos proga gavo Vyčių padėkos laiškus.

Vyčiai kur tik galėjo teikė savo pagalbą reikšmingai apvaikščioti Lietuvos Tragiškų Dienų metinę, šv. Kazimiero, Maldos už Lietuvą ir kitas šventes. Apie Lietuvos okupaciją kongresmenai buvo informuoti ir keletas iš jų pasakė labai gražias kalbas. Vyčiai pasistengė vietiniuose laikraščiuose pranešti kas įvyko ir kas vyksta Lietuvoje po rusais. Tinkamos rezoliucijos buvo pagamintos ir pasiųstos atsakomingiems valdžios pareigūnams. Taip visiems aišku, kad Vyčiai, mūsų Amerikos lietuviškasis jaunimas, nesnaudžia, bet aktyviai ir stropiai veikia. Ačiū Dievui, kad šis tautinis Vyčių darbas yra įvertintas netik lietuvių, bet ir kitataučių.

Komisija laiko už pareigą atitaisyti klaidas, kurios yra daromos apie Lietuvą ir kas liečia lietuvius. Kartais laikraščiuose ir žurnaluose žemėlapiai rodo Europą be Lietuvos, lyg kad Lietuvos nėra, todėl kad po rusais. Komisijos nariai energingai reaguoja prieš tokias nesąmones ir klaidinimus. Daviniai yra teigiami, ką parodo toki atsakymai:

"Thank you for your letter regarding an error in the world map we published as part of the Travel Game. We are, of course, all sorry if we injured the feelings of any national group and accordingly offer our apologies to you. I believe that Parker Brothers from whom we bought the game as a 'package deal' are trying to remedy such situations as much as they can."

Redaktorius NEW YORK DAILY NEWS atrašė gražų laišką su tokiu pareiškimu:

"Hence forth we promise you that we will include the boundaries of the Baltic States on all our future map illustrations."

Mano brangūs Vyčiai-Vytės, galite lengvai suprasti, kodėl mūsų Komisija labai svarbi ir reikalinga. Vien tik dėlto, kad pataiso padarytas klaidas ir suteikia tikras žinias apie lietuvius ir apie Lietuvą, ji verta paramos netik jūsų, bet ir visų kitų lietuvių. Be to, galite pastebėti kokį gražų tautinį darbą mūsų organizacija dirba ir kiek naudos ji atneša mūsų tautai ir mūsų organizacijai. Bet toji Komisija nieko negali be jūsų paramos.

Baigdamas, duodu seimui šiuos patarimus:

1. Daugiau vyrukų reikia įtraukti į Komisijos darbą. Vytės daug daugiau dirba negu Vyčiai. Galima sakyti, tiesiog gėda, kad taip mažai iš mūsų vyrukų rūpinasi šiuo tautiniu darbu.

2. Reikia surasti naujų rašytojų, naujų narių, kurie galėtų rašyti laiškus. Nemažas skaičius tų, kurie rašo—jau rašo per kelis metus. Jųjų vardai žinomi ir už tai tiek daug atsakymų negauname. Redaktoriams jau pasidarė paprastas dalykas. Jei gausime naujų rašytojų, tai daugiau atsakymų ir geresnių rezultatų turėsime.

3. Mums būtinai reikia, kad visi nariai užvestų asmeniškus draugiškumo kontaktus su senatoriais, atstovais, redaktoriais ir kitais. Tada bus daug lengviau gauti daugiau publikacijos apie mūsų parengimus ir tautines šventes galėsime švęsti su geresnėmis pasekomis, ypač Vasario 16-tą.

4. Buvo tokių atsitikimų, kad kuopose buvo norinčių tautinį darbą dirbti, bet kiti atkalbino, sakydami, kad nėra reikalo rašyti, nes esame amerikiečiai, niekada nebūsime Lietuvoje ir ne mūsų problema. Tokie daro žalos mūsų darbui. Jei esi tinginys ir nenori veikti, tai pasilik tinginiu, bet tylėk. Kam žioplai kalbėti kitiems? Jei negali suprasti Komisijos darbo svarbumą, nemanyk, kad kiti nesupranta. Todėl nuoširdžiai prašau nekenkti mūsų darbui. Tegu kiti, kurie turi išminties ir supranta, dirba be jūsų žioplai pareikštų minčių.

Su šiais patarimais esu tikras, kad Komisija veiks toliau, kaip per 12 metų veikė. Turėsime daugiau lietuviškos dvasios, dirbsime katalikiškai ir lietuviškai ir mūsų tėvų šalis, Dievui leidžiant, galutinai atgaus savo nepriklausomybę ir jos žmonės galės laisvai Dievą garbinti ir veikti savo sielų išganymui. Dieve, taip padėk!

WANTED

NEW YORK.—Small garage on Long Island or handy to transportation to East 93rd and Lexington; to store small sport car on weekdays. Phone: Fieldbrook 8-5299 Edward Masilunas.

GALIMA ĮSIGYT ŽODYNŲ

"Garso" administracijoje galima įsigyt praktišką dviejų dalių — angliškai - lietuvišką ir lietuviškai - anglišką Marlborough's išleistą žodyną.

Redaguotas Rev. H. H. Pewtress ir Rev. I. Geriko

888 puslapių. Kaina $4.50

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

NAUJOJ ŠILUVOJ APSILANKIUS

"O tėviškė, koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau ūmai—
To neišreikš nei vienas raštas,
Tai pasakys vieni jausmai..."

Taip vaitojo lietuvis rašytojas Pr. Vaičaitis, būdamas toli nuo savo krašto. Niekas niekam taip nemiela, kai vis gyventi savo gimtuoju kraštu ir jo tradicijom, ypač išrautam iš gimtųjų namų. Tos gražios mūsų mažos šalies šventovės ir religiniai papročiai niekad neišdils iš mūsų gyvenimo, nes tai yra dvasinis atsp'ndėjimas.

Ir štai rugpiūčio mėn. 24 d. keli šimtai lietuvių susirinko, kaip liudininkai ir gerų darbų kėlėjai, į Cyder Lake saleziečių besikuriančią vietovę naujos šventovės įkūrime. Nors oras netaip jau viliojantis, bet daugelis, ypač senųjų tautiečių čia prigužėjo iš Gary, West Pullman, iš Chicagos ir Cicero.

12 val. įvyko atvirame ore iškilmingos pamaldos, kur tarp tautinių vėliavų ir religinių paveikslų prie vieno namelio švytėjo kelios žvakės, giedojo per garsiakalbius šv. Mišias choras, kun. Sabaliauskas laimino atsilankiusius, ir tarė Šiluvos mintimis pamokslą.

Vos tik pasibaigus pamaldoms, nešamas šešių vyrų didžiulis Šiluvos paveikslas, tikinčiųjų minia pindama maldos žodžius slenka procesijoj per gražiais medžiais apaugusį lauką ir netoli vieno mažo ežeriuko Šiluvos paveikslas, pieštas mūsų įžymaus dailininko A. Varno, sustoja. Čia prakasę purią žemelę prel. Albavičius, prel. Paškauskas (salezietis), Šiluvos vadovas V. Andriūnas ir kiti dėl naujos lietuviškos Šiluvos koplyčios. Prel. Albavičius tarė žodį, kuriame pažymėjo, kad šioj vietoj po keletos metų stovės iškilminga Šiluvos šventovė, kurion rinksis išblaškyti po platų pasaulį lietuviai joje laisvai pasimelsti prie stebūklingo Švč. P. Marijos paveikslo su Kūdikėliu, nes šiuo metu lietuvis savoj žemėj, kur prieš 350 metų įvyko istorinis įvykis, negali laisvai pasimelsti, nes komunistai mūsų katalikišką tikėjimą laiko suvaržytą ir jį niekina. O kun. Andriūnas kvietė visus lietuvius paremti šių pastatų pastatydinimą, nes čia per amžius sklis Aukščiausiam maldos, prašant užtarimo mūsų brangiai šaliai. Čia išaugs ir gerai paruoštų apaštališkų naujų darbuotojų, nes jau yra daug norinčių jaunuolių šios šventovės aplinkumoj mokintis ir tapti gerais Kristaus vynuogyno darbininkais, kurie pasauly taip reikalingi. Rugsėjo mėnesį čia gražių kalnelių ir ežerėlių vietovėj susirinks jaunos širdys semtis mokslo ir stiprybės. Ir taip po trumpų žodžių, vėl didžiulis paveikslas grįžta į laikiną mažą pastogėlę ir tuo pasibaigia iškilmingoji dalis.

Vėliau, kas prie skanių valgių ir gražios muzikos bei dainų besiklausydami leido laiką, o kiti prie ežerėlių kibo žuvauti, jaunimas plaukioti laiveliais, kiti apžiūrinėjo berniukams gražius įrengtus bendrabučius, valgyklą, mokyklą.

Šis įspūdingas saleziečių įvykis buvo susuktas į spalvotą filmą, o p. Aldona ir Sophie Barcus padarė pasikalbėjimą į magnetinę juostelę, kurią perleis per radio bangas. Daugelis tautiečių rašėsi į Šiluvos koplyčios amžinuosius narius, aukodami šimtines ir kiek po mažiau. Aukų iš Gary atvežė kun. Čiliešius. Pirmieji aukotojai šiam didingam pastatui yra prel. Albavičius ir prel. Paškauskas.

Vykstant į namus ėjo mintys, kad vistik lietuviai saleziečiai čia pradėjo kilnų ir gražų gyvenimą kurti dėl katalikiškos Bažnyčios ir lietuvybės. Čia berniukai galės praleisti vasaros atostogas gražioj gamtoj, kur tiek įvairių pramogų esą; čia galės ir ramiai ruoštis be jokių trukdymų gyvenimui. Didelė garbė saleziečiams, kurie trokšta tarnauti Dievui ir Tėvynei.

Balys Brazdžionis

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSTON, Penna.—7-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 P. M. Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 2 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, Šv. Mykolo parapijos salėje.

NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumai, Šv. Jurgio Draugijos svetainėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumai pobažnytinėje Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 P. M., Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės, dalyvaukite.

MAHANOY CITY, Pa.—31 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn.—32-ros kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill.—33-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, po sumai, Visų Šventų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa.—34-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—35-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Vincento parapijos pobažnytinėj svetainėj.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 13-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakare.

CICERO, Illinois. — 48-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 11-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P. M.

New Philadelphia, Pa.—51 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 P. M., Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje.

DuBOIS, Penna. — 78-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

NORWOOD, Mass. — 81-os kuopos susirinkimas bus rugsėjo 9-tą dieną, 7:30 P. M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Street.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 P. M., Šv Juozapo parapijos svetainėje.

EASTON, Penna.—93-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių Šv. Mykolo parapijos svetainėj.

ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 9 val. ryto, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

BRADDOCK, Penna.—105 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos pabažnytinėje svetainėje.

NEW BRITAIN, Conn.—109 kp. susirinkimas bus rugsėjo 22-rą dieną, 7:30 vakaro, Šv. Andriejaus parapijos svetainėje.

MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 12:30 P. M., Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės, dalyvaukite.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—142 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (11:15 A. M.).

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumai, Švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

CASTLE SHANNON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 1 val. P. M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišių.

KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 2 P. M., Šv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H.—228-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėje.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, 2 P. M. Mykolo Čieponio namuose. 3945 Liberty Avenue, Pittsburgh.

DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

LRKSA 42 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LOS ANGELES, California.—LRKSA 42 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 21 d., tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Visos narės-nariai maloniškite dalyvauti susirinkime.

B. Skirienė, sekr.

SIOUX CITY, Iowa.—Rugpiūčio 29-tą, bažaisdami, audekliniais raiščiais užsismaugė 9 metų Steve Rodney Clark ir jo sesutė Dayle Jean, 6 m.

LRKSA 54 KUOPOS SUSIRINKIMAS

GRAND RAPIDS, Mich. — 54 kp. bertaininis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 7-tą, tuoj po 11:30 val. Mišių klebonijos salėje. Visos narės ir nariai malonėkite dalyvaut susirinkime ir atsiveskite kandidatų įsirašymui.

K. Seniūnas, sekr.

LRKSA 13 KUOPOS NARIAMS

BALTIMORE, Md.—Rugsėjo 7 d., pusė po devynių rytą, Šv. Alfonso parapijos svetainėje įvyks LRKSA 13 kuopos susirinkimas. Yra svarbių reikalų mūsų kuopai, todėl būtinas reikalas dalyvauti visiems ir visoms priklausantiems prie 13-tos kuopos.

Valdyba

LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

VISIEMS, TAUTIEČIAMS, KURIE SIUNČIA SIUNTINIUS Į LIETUVĄ ARBA Į KITUS KRAŠTUS

Prašome įsidėmėti, kad norint padėti savo artimiesiems, pats geriausias ir pigiausias būdas yra siunčiant visų rūšių siuntinius per mūsų lietuvišką firmą.

1. Mūsų vaistų skyrius yra medicinos daktaro priežiūroje. Visi receptai yra išpildomi tiksliai. Kainos labai prieinamos. Rimifon 500 tabl. $3.00; Streptomycin 50c., 1 gr. $4.60; Cortizone 20 tab. 75c.; Meticorten 100 tabl. $5.00; Serpasil 100 tabl. $1.35.

2. *Maisto Siuntiniai.* Mes turime labai didelį pasirinkimą įvairių rūšių maisto siuntinių: 20 svarų cukraus $14.90; 20 svarų taukų $27.55. Reikalaukite pilno maisto siuntinių sąrašo.

3. *Įvairių rūšių medžiagos:* Angliškos ir vietinės medžiagos parduodamos urmo kainomis. Jūs galite taip pat užsisakyti standartinius medžiagų siuntinius. 3 geros rūšies angliškos medžiagos kostiumams, arba paltams $50.00; 4 vietinės medžiagos kostiumams su priedais $50.00. Į šias kainas įeina visos išlaidos ir pristatymas Lietuvon. Reikalaukite medžiagų pavyzdžius, kuriuos mes tuojau išsiųsime.

4. Piniginės perlaidos siunčiamos iki 50 dolerių vertės.

5. Per mus galite taip pat užsisakyti siuvamas mašinas, akordeonus, foto aparatus, dviračius ir bet kokius kitus daiktus, kurių jūs pageidaujate.

6. Stiklams piauti rėžtukus su tikru deimantu mes parduodame už $4.00. Skustuvas $2.50. Plaukams kirpti mašinėlė $2.50. Šiuos daiktus mes galime prisiųsti jums paštu ir jūs galite sugrąžinti, jeigu nebūsite patenkinti.

Visi mūsų siunčiami siuntiniai yra apdrausti ir jų pristatymas pilnai garantuotas. Prašome rašyti dėl smulkesnių informacijų, kurias mes su mielu noru suteiksime.

Rašykite lietuviškai ir jūs gausite nuoširdų lietuvišką atsakymą.

AMERICAN & FOREIGN BOOK CO.

ANTANAS USTJANAUSKAS, Direktorius

22 Chapin Place, Hartford, Conn. Telef. Chapel 6-4773

REMIA LITUANUS VAJAUS PASTANGAS

Los Angeles LITUANUS vajaus komiteto pastangas remia garbingi vietos visuomenės atstovai: prof. M. Biržiška, klebonas kun. J. Kučingis, p. F. Kudirka, p. K. Liaudanskis, dr. P. Pamataitis. Šios asmenybės sudaro Los Angeles Vajaus Garbės Globėjų Komitetą. LITUANUS yra puikus anglų kalba leidžiamas žurnalas apie Lietuvą bei lietuviškus reikalus, jį nuoširdžiai siūlome visiems GARSO skaitytojams užsiprenumeruoti ar tai sau ar savo pažįstamiems, giminėms. Bendrai, ar tai prenumeratomis ar aukomis lietuvių visuomenė yra prašoma LITUANUS remti. Rugsėjo mėnuo yra LITUANUS vajaus mėnuo!

A. V. Dundzila

JAV ir Rusija tvarko televizijos pasikeitimo planą. Viena televizijos kompanija jau kuris laikas tariasi su sovietų ambasada Washingtone dėl pasikeitimo įvairių filmų ir reprezentuojančių žmonių. Manoma, kad į Rusiją vėl bus pasiųsta pasikalbėjimo filma su William Dauglas, p. Roosevelt, su atskirais senatoriais ir kitais (B. Br.).

MINNEAPOLIS.—Rugpiūčio 28-tą keturių inžinų lėktuvas pataikė į vielų tvorą, nukrito ir sudegė. Iš 70 asmenų nei vienas nežuvo, vienok apie 50 daugiau ar mažiau sužeistų, tarp kurių yra U. S. kongresmanas Don Magnuson (D-Wash.). Išsibėgėjęs lėktuvas dunaikino kelis pastatus.

Klausykite

LITHUANIAN MELODIES

Ann Arbor—WPAC—1050 kilocycles

Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

RALPH VALATKA, Vedėjas

15756 Lesure—Detroit 27, Michigan

BRoadway 3-2224

Persiuntimui siuntinių į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas respublikas naudokitės patarnavimu patikimos, atydžios ir skubios firmos

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 West 14th Street, New York 11, N. Y., Tel. CH 3-2583

(Licensed by the USSR

MŪSŲ SKYRIAI:

308 W. FOURTH ST.

BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-5040

116 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel.: YU 2-0380

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tel.: TOwer 1-1461

132 FRANKLIN AVE.
HARTFORD, CONN.
Tel.: CHapel 6-4724

11339 JOS. CAMPAU
DETROIT 12, MICH.
Tel.: TOwnsend 9-3980

332 FILLMORE AVE.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel.: MOhawk 2674

632 W. GIRARD AVE.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel.: WAlnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atydžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks Jums visus nurodymus.

Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klijentų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų).

Jūs dar spėsite persiųsti maisto produktus va saros laikui.

Mūsų įstaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, kaip tai—sviesto, arbatos, kavos, ryžių, kompių ir tt., o taip pat pramonės gaminių: vilnonių audeklų, dirbtino šilko, odų visokiausių rūšių, skarelių, avalynės, lakrodžių ir kitų daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai siuntinių persiuntime.

VIETINĖS ŽINIOS

MIRĖ ANTANAS GALINSKAS

Antradienį, rugpiūčio 27-tą, mirė įžymus Pittston'o ir Wyoming Klonio lietuvių veikėjas Antanas Galinskas, gyv. 12½ Stark St., Pittston.

Pašarvotas buvo direktoriaus C. A. Kižio įstaigoje; palaidotas šeštadienį, rugpiūčio 30-tą, iš Šv. Kazimiero bažnyčios.

Velionis buvo kilęs iš Vilniaus rėdybos, į JAV atvyko 1907 metais ir visą laiką gyveno Pittstone. Priklausė prie Šv. Vardo Drjos-; buvo vienas iš Lietuvių Piliečių Klubo steigėjų, čarterio narys, virš dvidešimt metų buvęs klubo valdyboje—pirmininku ir iždininku; taipgi ilgametis SLA 7 kuopos ir vietinės apskrities veikėjas. Kai buvo jaunesnis ir stipresnės sveikatos uoliai pasireikšdavo vietinių ALT ir BALFo skyrių veikloje, dažnai vadovaudavo tautiniams parengimams, ypatingai Lietuvos Nepriklausomybės (Vasario 16) paminėjimams. Jis taipgi buvo "Garso" ir kitų tautinės minties laikraščių bendradarbis. Jo asmeny nustota tauraus ir veiklaus lietuvio.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

MIRĖ KAZYS VIŠNIAUSKAS

Rugpiūčio 28-tą, rytą, nuo širdies atakos mirė buvęs boro councilmanas Kazys Višniauskas, 66 metų, gyv. 564 Main St., Edwardsville.

Palaidotas rugsėjo 1 d. iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle.

Velionis buvo gimęs 1892 m. Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1908 m., v są laiką gyveno Edwardsvillėj ir savo namuose turėjo siuvimo dirbtuvę. Boro councilmanu išbuvo 24 metus. Buvo Columbia Hose Co. narys, priklausė prie Taurų ir SLA kuopos.

Paliko žmoną (buv. Katrė Merunaitytė), brolį Jurgį, New Britain, Conn; seseris Nelę ir Oną, taipgi ir kitus art muosius Lietuvoje.

Amžiną atilsį!

MIRĖ PRANAS SLAVINSKAS

Rugpiūčio 31-mą mirė ilgametis LRKSA 7 kuopos narys Pranas Slavinskas, gyv. 304 Division St., Hughestown, Pa.

Palaidotas rugsėjo 3-čią iš Pittston'oŠv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Pittston'o rajone išgyveno 55 metus. Priklausė prie LRKSA 7 kuopos, Šv. Vardo Dr-jos, Pittston'o Lietuvių Piliečių Klubo.

Jo žmona Ona mirė sausio 20, 1947 m. Paliko 2 dukteris, 3 sūnus, brolį Petrą, 13 anūkų ir 1 proanūką.

Amžiną atilsį!

Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

PRANEŠIMAS 14 KP. NARIAMS

LRKSA 14 kuopos susirinkimas bus laikomas rugsėjo 7 d., tuojau po Sumos Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

14 kuopos valdyba

A. A. Mirusiems

A. A. JUOZAS P. MAŽEIKA, gyv. 170 Gardner Avenue, Parsons, mirė rugpiūčio 28-tą Veteranų ligoninėj; pašarvotas buvo direktoriaus Leagus įstaigoj; palaidotas rugpiūčio30-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios Pittston'o Šv. Kazimiero parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje. 1918 m. liepos 23 d. buvo pašauktas kariuomenėn, paleistas 1919 m. rugsėjo 26 d. Paliko žmoną.

A. A. JURGIS DAPKEVIČIUS, gyv. 142 So. Market St., Nanticoke, mirė rugpiūčio 27-tą; pašarvotas buvo direktoriaus Šukviečio įstaigoje Wanamie; palaidotas rugpiūčio 30-tą iš Wanamie Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, atvykęs į JAV kurį laiką gyveno Wanamie, o 30 metų atgal persikėlė į Nanticoke. Jis buvo pirmojo ir antrojo pasaulinių karų veteranas ir priklausė prie veteranų organizacijų.

A. A. PRANAS ROPIECKIS, gyv. 327 Beade St., Plymouth, mirė rugpiūčio 24-tą, palaidotas rugpiūčio 28-tą iš Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčios Šv. Marijos kapinėse, Hanover Township. Paliko brolį ir kitus artimuosius. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus ir jo įstaigoje buvo pašarvotas.

PROF. K. ALMINAS Goettingeno universiteto (Vak. Vokietijoje) pakviestas svečio profesoriaus teisėmis skaityti vieną germanistikos kursą. Paskaitos prasidės lapkričio mėn. pradžioje. Profesorius rugpiūčio 6 d. išskrido iš Amerikos į Europą ir moksliniais tikslais lankys bibliotekas ir archyvus Vatikane, Austrijoje, Kopenhagoje, Briuselyje, Berne ir kitur. Ilgesnį laiką numato padirbėti ir Goettingeno universiteto bibliotekoje, kur šiuo metu yra Karaliaučiaus universiteto archyvai (Elta).

45-JI WYOMING KLONIO LIETUVIŲ DIENA BUVO SEKMINGA

Darbo Dieną, rugsėjo 1-mą, Sans Souci parke įvyko sukaktuvinė 45-toji Wyoming Klonio Lietuvių Diena.

Nors oras pasitaikė vėsokas ir retkarčiais iškrisdavo lietaus, vis dėlto publikos suplaukė gan apsčiai. Svečių matėsi iš visų Wyoming Klonio kolonijų.

3:20 P. M. parko paviljone prasidėjo meninė programa, kurią atidarė "Dainos" draugijos pirmininkas Juozas Goberis ir programos vedėju pristatė dr. Leo A. Ransavage.

Sugiedojus Amerikos himną "The Star Spangled Banner", programos vedėjas dr. Ransavage lietuvių ir anglų kalbomis paaiškino apie Lietuvių Dienos reikšmę ir pristatinėjo programos dalyvius.

Pagrindinę kalbą pasakė svečias kalbėtojas kun. kompozitorius Kazimieras Senkus neseniai atvykęs iš vakarinės Vokietijos. Jis pasigerėjo šio klonio parapijinių chorų ir jų vadovų veikla, rengiamomis lietuvių dienomis, kurios garsina lietuvius ir stiprina tautinę dvasią. Jis taipgi kalbėjo apie lietuvių dainos ir giesmės reikšmę tautos gyvybės palaikymui ir baigdamas gražią kalbą ragino neužmiršti lietuvių kalbos, palinkėjo lietuvių parapijoms ir chorams geriausių sekmių ateityje.

Jungtinis choras, diriguojamas muziko Petro Karašausko, dviem atvejais sudainavo šias dainas: "Malda"—Česlavo Sasnausko, "Palankėj"—A. S. Pociaus, "Berneli Mūsų"—A. J. Aleksio, "Karvelėli"—Česl. Sasnausko, "Jaunystė"—A. J. Aleksio. Programa užbaigta Lietuvos himnu. Gražios dainelės gerai sudainuotas paliko malonų įspūdį.

Chorui akompanavo gabi pianistė Mrs. Ona Mras.

Publikos paviljone buvo apie pora šimtų.

"Dainos" draugija, kuri Lietuvių Dienas rengia, iš susidariusio pelno skiria aukas BALF, "Muzikos Žinioms", Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vienuolynui ir kitiems kultūriniams reikalams.

ST. CASIMIR OF LITHUANIA HAILED AT MASS AS A SYMBOL OF FREEDOM

More than 4,000 persons attended a solemn pontifical mass in St. Patrick's Cathedral yesterday commemorating the 500th anniversary of the birth of St. Casimir, patron saint of Lithuania.

The 10 A. M. mass was celebrated by Bishop Vincent Padolskis, Auxiliary Bishop in exile of Vilkaviskis, Lithuania. Bishop Padolskis, who is president of the Lithuanian College of Rome, is visiting this country. Cardinal Spellman presided at the mass.

Among the worshipers were members of the Lithuanian Government in exile, including Joseph Kajeckas, Charge d'Affaires, and Jonas Budrys, Consul General at New York. Members of the Committee for a Free Lithuania and delegates to the Lithuanian World Congress meeting at the Statler Hilton Hotel also were present.

In a sermon on St. Casimir, Msgr. John Balkunaš of the Church of the Transfiguration, Maspeth, Queens, told how in the fifteenth century a knight appeared before a Lithuanian army seeking to rescue the city of Pollock. The knight, he said, led the Lithuanians across a flooded river, a maneuver that enabled them to disperse the Russians. Then knight thereupon disappeared.

Msgr. Balkūnas said that at the time it was believed that the knight was Prince Casimir, a Lithuanian nobleman who had died thirty-four years earlier and had miraculously reappeared.

Prince Casimir, who was born in Cracow, Poland, on Oct. 3, 1458, was known for his saintliness. After his death steps were taken for his canonization, the preacher said.

In 1636 Pope Urban VIII declared St. Casimir the patron saint of Lithuania, Msgr. Balkunas said, and the cult of St. Casimir spread throughout Europe. It was brought to the United States by Lithuanian immigrants, he said.

"The saint's name became associated with the fight for freedom," Msgr. Balkunas declared. "The Russians many centuries ago condemned St. Casimir, and the Bolsheviks today are doing so even more intensely. St. Casimir holds the same place in Lithuanian history as St. Patrick does in Irish history, Joan of Arc in French and St. Stephen in Hungarian."

This year, he noted, Lithuanian people—those in Soviet-occupied Lithuania and refugees from past and present oppression—mark the 500th anniversary of St. Casimir's birth. "Unfortunately, in his country it cannot be openly celebrated because of the Bolsheviks," Msgr. Balkunas declared.

(The New York Times, September 1, 1958.)

LOS ANGELES.—Elena Tumienė, buvusi "Lietuvių Dienų" angliško skyriaus redaktorė, S. C. U. literatūros doktoratė, rugpiūčio 1 gavo A. M. laipsnį, kuris jai kartu su kitais įteiktas Immaculate Heart kolegijoje. Nuo šio rudens Tumienė pakviesta šioje kolegijoje dėstyti literatūrą (L. D.).

LONDONAS. — Rugpiūčio 26-tą paskelbtas Anglijos pažadas teikti pagalbą Izraelio laivynui. Mat, Sovietų Rusija duoda Egiptui submarinus, o Nasseris siekia uždominuoti visą arabų pasaulį ir sudaro pavojų Izraeliui.

CONCORD, Mass.—Rugpiūčio 31 dieną savo namuose nuo širdies atakos mirė republikonų kandidatas Massachusetts gubernatoriaus vieton valstybės Attorney General George Fingold, 49 metų amžiaus.

WILKES-BARRE, Pa.—Rugpiūčio 27-tą, gąžtant Red Rock Air Force bazėn, automobilio nelaimėje žuvo 3 lakūnai, tarp kurių yra Frank W. Klemitus (bene Klimaitis) iš Dunnelen, pirmiau gyvenęs Scranton, Pa.

GUAM.—Rugsėjo 2-rą į Pacifiko vandenyną nukrito U. S. militarinis transportinis lėktuvas su 18 lakūnų—visi žuvo.

BERLINAS.—Rugpiūčio 28-tą Aukštosios Silezijos Makoszowy anglies kasykloj nuo gasų žuvo 56 darbininkai.

JUOKELIAI

Tikrai Turi Kantrybės

Reporteris, baigdamas pasikalbėjimą su cirko žvėrių treniruotoja:

— Bet tamsta tokia planutė! Stebėtina, kaip tamsta mokate liūtus ir tigrus priversti klausyti!?

— Tame ir yra visa paslaptis, —atsako žymioji žvėrių treniruotoja:—jie laukia, kol aš pastorėsiu!

— Brangioji, ką aš pasakysiu, tave tikrai nustebins. Aš tik ką apdraudžiau savo gyvybę.

— Koks tu egoistas!—suriko žmona.—Visad rūpiniesi tik savimi.

AR RAGAVOTE "MAMYTĖS SŪRIO"?

Jeigu neragavote, tai užsisakykite, o kartą paragavę, įsitikinsite, kad tikrai skanūs.

Kreipkitės pas JONĄ J. ŠAUČIŪNĄ, 124 Price St., Kingston, Pa. Phone BUtler 7-3311, arba tiesiog į įstaigą "SCOTVILLE CHEESE, Inc.", Scotville, Mich.

LRKSA Ketvirtosios Pennsylvania Apskrities

IŠVAŽIAVIMAS

Rugsėjo-Sept. 14, 1958

SANS-SOUCI PARKE

VISUOMENĖ MALONIAI KVIEČIAMA DALYVAUTI

RENGĖJAI TURĖS REFREŠMENTŲ STANDĄ

MŪSŲ SPORTINĖS SUKAKTYS

Rašo EDVARDAS ŠULAITIS

Šiemet minime kelias lietuviams reikšmingas sportines sukaktis apie kurias šioje vietoje norime trumpai pakalbėti.

Pirmiausia sustokime ties Lietuvių Tautine Olimpiada, kuri vyko 1938 m. liepos mėn. 17-31 d. d. Kaune. Tai buvo pirmasis ir vienintelis tokio masto lietuvių sportininkų sąskrydis, nes vėliau užėję karų laikai ir Lietuvos okupacija nebeleido tęsti šios gražios tradicijos.

Į šią olimpiadą suskrido apie 2,000 aktyvių sportininkų iš lenkų užgrobtos teritorijos, JAV, Latvijos, Didžiosios Britanijos ir Brazilijos. Jie čia susirinko ne tik sportiniam pasirodymui, bet ir savo meilės tėvynei parodymui, kuri buvo gražiai išreikšta olimpinėje priesaikoje, kurią čia kartojame:

"Mes, laisvosios Lietuvos ir pasaulio kraštų lietuvių jaunimas, jausdami tautos šauksmą burtis į vieną šeimą, susirinkę Pirmojon Tautinėn Olimpijadon dvidešimtaisiais Lietuvos laisvės metais, žinodami sunkius dėl jos buvimo ir nepriklausomos Valstybės atstatymo, didingos Lietuvos praeities gaivinami, lenkdami galvas Tautos Karžygiams, aukojusiems jėgas ir gyvybę Lietuvos Tautos laisvei apginti,

prisiekiame

būti ištikimi amžiniems Lietuvių Tautos siekimams, ugdyti jėgas Tautos siekimams vykdyti, visur ir visuomet saugoti ir ginti Tautos garbę, varžydamiesi su pasaulio pranašiaisiais, ryžtis juos pralenkti, tvirčiau, greičiau, gražiau tarnauti Lietuvai, te Visagalis mums tai padeda."

Nemažų laimėjimų čia pasiekė Amerikos lietuviai, kurie užėmė pirmąją vietą krepšinio varžybose, o taip pat pelnė nemaža pergalių lengvosios atletikos, krepšinio ir plaukymo šakose. Amerikos lietuviams pergalę krepšinyje laimėjo šie sportininkai: Pečiukaitis, Avelis, Ruzgys, Petraitis, Pečiulis, Jankaitis, Tenzis. Lengvoje atletikoje pirmųjų tarpe buvo šie Amerikos lietuviai: Staniškis, Jankauskas, Prokopas, Lutkus, Sidabras, Bernotas, Beinoris, Blažytė. Plaukime pirmavo šie Amerikos lietuvių atstovai: Macionis, Bikinas, Dalbukas, Budrikas.

Kokios naudos atnešė ši olimpiada? Apie tai gali atsakyti tuoj po jos "XX Amžiaus" dienraštyje tilpęs straipsnis, kuris sako:

"Tai buvo pirmiausiai manifestacija. Manifestacija, kas padaryta per 20 nepriklausomų metų fizinės kultūros srityje. Ji parodė, kaip naujoji Lietuva su visomis jaunimo organizacijomis ir įstaigomis vis labiau pasineša fizinės kultūros linkme . . . Nukreipus dėmesį į sportą, olimpiadoj parodyta daug naujų rekordų. Tikslumo brangintojai ras skyrium tuos laimėjimus, išmatuotus centimetrais, sekundėmis, taškais. Jeigu rekordai ir nėra fizinės kultūros tikslas, vis dėlto olimpiada rodo stipriai ugterėjusi mokėjimą fizines jėgas metodiškai sutelkti sąmoningam veiksmui. Lietuvos Bankas galės neturėti širdgėlos dėl to aukso ir sidabro, kuris iš jo seifų išėjo medaliams kalti. Sportininkai pasirodė jų verti."

* * *

Kita svarbi sukaktis yra boksininko J. Šarkio-Žukausko—40 metų nuo jo sportinės darbuotės pradžios sukaktis. Kaip jau žinome, šis sportininkas yra vienintelis lietuvis, kuris yra laimėjęs sunkaus svorio pasaulio meisterio vardą.

Šia proga mums verta pažvelgti į aplinkybes, kurios mūsiškį paskatino tapti boksininku. Štai, ką apie tai pats Šarkis pasakojo:

"Tarnavau marinuose. Man teko būti barakų apsaugoje. Pasimaišė vyrai iš kito dalinio ir čia kilo ginčas, kurį palikome išspręsti kumštynių pagalba. Pasirodo, kad mano partneris buvo sporto instruktorius. Tačiau, jį greitai iškėlė ir tikrose bokso rungtynėse taip ir neteko su juo susitikti.

Buvo kartą laisva diena. Pasirodė keletas porų boksininkų. Mūsų dalinio kapelionas, pamatęs mane, paragino:

— Eik, užsidėk pirštines, ir kaukis.

— Ne, tėve, neisiu,—atsakiau tada.

— Jeigu neisi, tai laisvoje dienoje negausi išeiti iš kareivinių.

Tai jau būtų persunki bausmė. Taip ir pradėjau, o pradėjus sekėsi ir neužilgo pasiekiau laivyno čempiono vardą.

— Jau buvau bebaigiąs tarnybą marinuose, kaip kartą išėjęs pasivaikščioti mieste pamačiau skelbimą, kad ten bus bokso rungtynės. Užėjau pasikalbėti, kad ir mane priimtų varžytis. Savininkas nelabai domėjosi, sakydamas, jog jau visos vietos užimtos.

Dėl visako dar paklausė, kiek aš kartų koviausi ringe. Atsakiua, kad apie 40.

Kiek laimėjai iš jų?—Visas,—sakiau aš.

Savininką tas paveikė ir jis pažadėjo mane statyti ketvirton poron.

— Ar sutiksi už 100 dolerių dalyvauti rungtynėse?—jis paklausė.

Kaip nesutiksi, kad aš marinuose per visą mėnesį tik 40 dolerių tegaudavau.

— Kokia tavo pavardė?—savininkas dar pasiteiravo.

— Jonas Žukauskas.

— Tokios negalime užrašyti. Eik sugalvok tam kartui kokią nors kitą.

Pamąsčiau: yra Dempsey, tad gal Sharkey bus gerai. Taip ir pasidariau Jack Sharkey-Šarkis. Tada privertė, o vėliau pavardė prigijo, ir taip pasiliko. Kai stojom boksuotis, savo partnerį paguldžiau per 30 sekundžių. Kitą kartą mano partneris parkrito trečiame runde. O paskiau—taip ir nuėjo iki pasaulinio čempionato.

Čia reikia pažymėti, jog šiam spotininkui pagerbti šiais metais (spalio mėn. 26 d.) Chicagoje yra rengiamas pobūvis, kuriame dalyvaus ir jis pats.

Taip pat čia dar norisi pridėti dar vieną minėtiną datą—20 metų sukaktį nuo pirmųjų Lietuvos moterų krepšininkių tarpvalstybinių rungtynių. Šios rungtynės įvyko 1938 m. gegužės mėn. 20 d. Kaune ir jose Lietuva nugalėjo Estiją 15:7. Tada Lietuvos spalvas gynė šios krepšininkės: Jazbutienė, Astrauskaitė, Miuleraitė, Markevičienė, Vailokaitytė, Kuzmickaitė, Makūnaitė, Cypaitė, Kalvaitienė.

Tais pačiais metais Lietuvos krepšininkės dalyvavo Europos moterų pirmenybėse, kuriose tik per plauką nelaimėjo pirmą vietą. Lietuvaitės surinko lygiai taškų su pirmosios vietos laimėtojomis—italėmis, tačiau, turėdamos blogesnį krepšių santykį, buvo nustumtos antron vieton. Reikia pažymėti, jog lietuvaitės įveikė Italiją 23:21, tačiau jos pralaimėjo prieš Lenkiją 21:24. Pagal Italijos laikraščio Gazzetta della Sport anketą, geriausia Europos žaidėja tada buvo išrinkta Miuleraitė, o kitos lietuvaitės užėmė tokias vietas: IV Jazbutienė, V. Astrauskaitė, IX Vailokaitytė, X Markevičienė.

INDONEZIJA. — Rugpiūčio 20-tą apie 3tūkstančiai indonezų sukilėlių pasidavė Sukarno kariuomenei, kai tik sužinojo, kad Amerika remia ne jų interesus, o Sukarno valdžia, prieš kurią jie buvo sukilę. JAV slapta pasirašė su Sukarno vyriausybe ginklų teikimo sutartį, tik viešai neskelbiama, kokie ginklai siunčiami ir už kiek (B. Br.).

LEBANONAS. — Vykstant į tarptautinį aerodromą, teroristų buvo peršautas prancūzų konsulas Jean Gaspard.. Gydytojai sako, kad peršovimas kritiškas ir mirtis neišvengiama. Jis esąs tik 35 metų amžiaus. Teroristai naudoja artimo šaudymo ginklus, kurie įgabenami iš komunistinės Čekoslovakijos. (B. Br.)

NEW YORK.—Rugpiūčio 24 autoritetai suėmė 41 metų Robert Wood, kurs prisipažino Irwing viešbučio kambarį užmušęs 41 metų divorsantę Violet Philips. Wood kitados leidęs žurnalą pavadintą "Crime Does Not Pay (Kriminalas Neapsimoka).

PARYŽIUS.—Rugpiūčio 26-tą algeriečiai fanatikai vėl atnaujino atakas prieš prancūzų karininkus, policininkus, taipgi prieš įstaigas vartojant bombas ir kitas padegančias ir naikinančias priemones. Policija kelis tūkstančius sabotažninkų jau suėmė.

NEWPORT, Ark.—Rugpiūčio 31 d. rytą U. S. 67 kelyje susitrenkė du automobiliai ir paskendo liepsnose. Žuvo 6 asmenys.

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. **Kaina $3.00.**

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50

MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS. II-ji dalis. Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina: įrištais viršeliais—$7.00; neįrištais—$6.50.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. **Kaina tik $4.00.**

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. **Kaina $4.00.**

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50.

KARALIAI IR ŠVENTIEJI, Elenos Tumienės eilėraščiai. **Kaina $2.50.**

ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos 2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos 2.00

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos 2.00

MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko 1.50

DIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI Į LIETUVĄ

10 Rublių už 1.--

Mokestis $5.— iki $50.00

PILNAI GARANTUOTA

KVITAS PARŪPINAMAS

EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street

Newark 2, New Jersey, U S A

Foreign Banking Dept

DIEVAS SU MUMIS

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 78 puslapių, paveikluotas. Kaina 30 centų egzempliorius.

Užsakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.